

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, ह॒रिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः
(वाक्य सहित)

चतुर्थकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Version Notes:

This is now the current Version 2.0 dated June 30, 2024.

1. This replaces the earlier version 1.1 dated June 30, 2022.
2. This version has been updated with the errors found and reported till June15, 2024.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id "vedavms@gmail.com"

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 31st January 2019
2nd	Version Number	0.0 dated 31st August 2019
3rd	Version Number	1.0 dated 31st December 2020
4th	Version Number	1.1 dated 30th June 2022

Table of Contents

4 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे चतुर्थ

काण्डं 4

4.4 चतुर्थकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – पञ्चमचितिशेषनिरूपणं..4

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

4 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे चतुर्थं

काण्डं

4.4 चतुर्थकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – पञ्चमचितिशेषनिरूपणं

TS 4.4.1.1

रश्मि॑रसि॒ क्षया॑य त्वा॒ क्षयं॑ जिन्व॒ प्रेति॑रसि॒ धर्मा॑य त्वा॒ धर्मं॑
जिन्वा॑न्विति-रसि॒ दिवे॑ त्वा॒ दिवं॑ जिन्व॒ सन्धि॑-रस्यन्तरि॑क्षाय त्वा॒
ऽन्तरि॑क्षं जिन्व॒ प्रति॑धिरसि॒ पृथि॑व्यै त्वा॒ पृथि॑वीं जिन्व॒ विष्टं॑भोऽसि॒
वृष्ट्यै॑ त्वा॒ वृष्टिं॑ जिन्व॒ प्रवा॑ ऽस्यहे॒ त्वा॒ ऽहर्जि॑न्वानु॒ वाऽसि॒ रात्रि॑यै
त्वा॒ रात्रिं॑ जिन्वो॒शिग॑सि – [] 1

TS 4.4.1.1 - Padam

रश्मिः॑ । अ॒सि । क्षया॑य । त्वा॒ । क्षय॑म् । जिन्व॒ ।
प्रेति॑रिति प्र – इतिः॑ । अ॒सि । धर्मा॑य । त्वा॒ । धर्म॑म् । जिन्व॒ ।
अन्वि॑तिरित्यनु – इतिः॑ । अ॒सि । दिवे॑ । त्वा॒ । दिव॑म् । जिन्व॒ ।

स॒न्धि॒रिति॑ सं – धिः । अ॒सि । अ॒न्तरि॑क्षाय । त्वा । अ॒न्तरि॑क्षम् ।
जि॒न्व । प्र॒तिधि॑रिति॑ प्र॒ति-धिः । अ॒सि । पृ॒थिव्यै॑ । त्वा । पृ॒थि॒वीम् ।
जि॒न्व । वि॒ष्टं॑भ इति॑ वि-स्तं॑भः । अ॒सि । वृ॒ष्ट्यै॑ । त्वा । वृ॒ष्टिम् ।
जि॒न्व । प्र॒वेति॑ प्र – वा । अ॒सि । अ॒ह्ने॑ । त्वा । अ॒हः । जि॒न्व ।
अ॒नुवे॑त्यनु – वा । अ॒सि । रा॒त्रियै॑ । त्वा । रा॒त्रिम् । जि॒न्व । उ॒शिक् ।

अ॒सि । १ (50)

TS 4.4.1.2

वसु॑भ्यस्त्वा वसू॑ज्जिन्व प्र॒केतो॑ऽसि रु॒द्रेभ्य॑स्त्वा रु॒द्राज्जिन्व
सु॒दी॒तिर॑स्यादि॒त्येभ्य॑स्त्वा ऽऽदि॒त्याज्जिन्वौ॑जोऽसि पि॒तृभ्य॑स्त्वा
पि॒तृज्जिन्व॑ तन्तु॑रसि प्र॒जाभ्य॑स्त्वा प्र॒जा जिन्व॑ पृ॒तना॑षाडसि
प॒शुभ्य॑स्त्वा प॒शूज्जिन्व॑ रे॒वद॑स्योष॒धीभ्य॑-स्त्वौष॒धीर् जिन्वा॑भिजि॒दसि॑
यु॒क्त॒ग्रावे॑न्द्राय॒ त्वेन्द्रं॑ जिन्वा॒धिप॑ति-रसि प्रा॒णाय॑ – [] २

TS 4.4.1.2 - Padam

वसु॑भ्य इति॑ वसु – भ्यः । त्वा । वसू॑न् । जिन्व । प्र॒के॒त इति॑
प्र – के॒तः । अ॒सि । रु॒द्रेभ्यः॑ । त्वा । रु॒द्रान् । जिन्व ।

सु॒दी॒तिरि॒ति सु॒- दी॒तिः । अ॒सि । आ॒दि॒त्येभ्यः॑ । त्वा । आ॒दि॒त्यान् ।
जि॒न्व । ओजः॑ । अ॒सि । पि॒तृभ्य॑ इति पि॒तृ - भ्यः॑ । त्वा । पि॒तृन् ।
जि॒न्व । तन्तुः॑ । अ॒सि । प्र॒जाभ्य॑ इति प्र - जा॒भ्यः॑ । त्वा ।
प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । जि॒न्व । पृ॒त॒ना॒षाट् । अ॒सि । प॒शुभ्य॑ इति॑
प॒शु - भ्यः॑ । त्वा । प॒शून् । जि॒न्व । रे॒वत् । अ॒सि ।
ओष॑धीभ्य॒ इत्योष॑धि - भ्यः॑ । त्वा । ओष॑धीः । जि॒न्व ।
अ॒भि॒जि॒दि॒त्यभि॑ - जि॒त् । अ॒सि । यु॒क्त॒ग्रा॒वेति॑ यु॒क्त - ग्रा॒वा ।
इन्द्रा॑य । त्वा । इन्द्र॑म् । जि॒न्व । अ॒धि॒प॒तिरि॒त्यधि॑-प॒तिः । अ॒सि ।
प्रा॒णायेति॑ प्र-अ॒नाय॑ । 2 (50)

TS 4.4.1.3

त्वा प्रा॒णं जि॒न्व य॒न्ता ऽस्य॑पा॒नाय॑ त्वा ऽपा॒नं जि॒न्व स॒ꣳस॒र्पो॒ऽसि
चक्षु॑षे त्वा चक्षु॑र्जि॒न्व वयो॑धा अ॒सि श्रो॒त्राय॑ त्वा श्रो॒त्रं जि॒न्व
त्रि॒वृ॒दसि॑ प्र॒वृ॒दसि॑ स॒ꣳवृ॒दसि॑ वि॒वृ॒दसि॑ स॒ꣳरो॒हो॒ऽसि नी॒रो॒हो॒ऽसि
प्र॒रो॒हो॒ऽस्य॑नु॒रो॒हो॒ऽसि वसु॑को॒ऽसि वेष॑श्चि॒रसि॑ वस्य॑ष्टि॒रसि॑ ॥ 3

TS 4.4.1.3 - Padam

त्वा । प्रा॒णमि॑ति प्र – अ॒नम् । जि॒न्व । य॒न्ता । अ॒सि ।
अ॒पा॒नाये॑त्यप – अ॒नाय॑ । त्वा । अ॒पा॒नमि॑त्यप – अ॒नम् । जि॒न्व ।
स॒र्प॒ इति॑ सं – सर्पः॑ । अ॒सि । चक्षु॑षे । त्वा । चक्षुः॑ । जि॒न्व ।
वयो॑धा इति॑ वयः – धाः । अ॒सि । श्रो॑त्राय । त्वा । श्रो॑त्रम् । जि॒न्व ।
त्रि॒वृदि॑ति त्रि – वृत् । अ॒सि । प्र॒वृदि॑ति प्र – वृत् । अ॒सि ।
स॒वृदि॑ति सं – वृत् । अ॒सि । वि॒वृदि॑ति वि – वृत् । अ॒सि ।
स॒रो॒ह इति॑ सं – रोहः॑ । अ॒सि । नी॒रो॒ह इति॑ निः – रोहः॑ ।
अ॒सि । प्र॒रो॒ह इति॑ प्र – रोहः॑ । अ॒सि । अ॒नु॒रो॒ह इत्य॑नु – रोहः॑ ।
अ॒सि । व॒सु॒कः । अ॒सि । वे॒ष॒श्रि॒रिति॑ वे॒ष – श्रिः॑ । अ॒सि ।
व॒स्य॒ष्टिः । अ॒सि ॥ 3 (43)

(उ॒शि॒ग॒सि – प्रा॒णाय॑ – त्रि॒च॒त्वा॒रि॒श्च॑) (A1)

TS 4.4.2.1

रा॒ज्य॒सि प्रा॒ची दिग्-व॑स॒वस्ते॑ दे॒वा अधि॑पतयो ऽग्नि॒र्हे॒तीनां॑ प्रति॒धर्ता॑
त्रि॒वृत् त्वा स्तो॑मः पृ॒थि॒व्या॒ श्रय॑त्वा॒ज्य-मु॑क्थ-म॒व्यथ॑यथ् स्त॒भ्नातु॑

रथन्तर॑ साम॒ प्रति॑ष्ठित्यै॒ विरा॑डसि॒ दक्षि॑णा दिग् रु॒द्रास्ते॑ दे॒वा
अधि॑पतय॒ इन्द्रो॑ हे॒तीनां॑ प्रति॒धर्ता॑ पञ्चदशस्त्वा॒ स्तोमः॑ पृथि॒व्याꣳ
श्रय॑तु प्रउग-मु॒क्थ-मव्य॑थयत् स्त॒भ्नातु॑ बृ॒हत् साम॒ प्रति॑ष्ठित्यै
सम्रा॑डसि॒ प्रती॑ची दि- [] 4

TS 4.4.2.1 - Padam

रा॒ज्ञी॑ । अ॒सि । प्रा॒ची॑ । दिक् । वस॑वः । ते । दे॒वाः । अधि॑पतय॒
इत्य॑धि - प॒तयः॑ । अ॒ग्निः । हे॒तीनाम् । प्रति॑धर्तेति॒ प्रति - ध॒र्ता ।
त्रि॒वृदि॑ति॒ त्रि-वृत् । त्वा । स्तोमः॑ । पृथि॒व्याम् । श्रय॑तु । आ॒ज्यम् ।
उ॒क्थम् । अ॒व्यथ॑यत् । स्त॒भ्नातु॑ । रथ॑न्तरमिति॒ रथं - त॒रम् ।
साम॑ । प्रति॑ष्ठित्या॒ इति॒ प्रति - स्थि॒त्यै । वि॒राडि॑ति॒ वि - राट् ।
अ॒सि । दक्षि॑णा । दिक् । रु॒द्राः । ते । दे॒वाः । अधि॑पतय॒
इत्य॑धि - प॒तयः॑ । इन्द्रः॑ । हे॒तीनाम् । प्रति॑धर्तेति॒ प्रति - ध॒र्ता ।
पञ्च॑दश इति॒ पञ्च - दशः॑ । त्वा । स्तोमः॑ । पृथि॒व्याम् । श्रय॑तु ।
प्रउ॑गम् । उ॒क्थम् । अ॒व्यथ॑यत् । स्त॒भ्नातु॑ । बृ॒हत् । साम॑ ।

प्रतिष्ठित्या॒ इति॑ प्रति॑ – स्थित्यै॑ । सम्राडिति॑ सं – राट् ।

असि॑ । प्रतीचीं॑ । दिक् । 4 (50)

TS 4.4.2.2

–गादित्यास्ते॑ दे॒वा अधि॑पतयः सोमो॑ हेती॒नां प्रति॑धर्ता सप्तदशस्त्वा॑
स्तोमः॑ पृथिव्या॑ श्रयतु॑ मरुत्व॒तीय–मु॒क्थमव्यथय॑त् स्तभ्नातु॑
वैरूपं॑ साम॒ प्रतिष्ठित्यै॑ स्वराडस्युदीची॑ दिग्विश्वे॑ ते दे॒वा
अधि॑पतयो वरु॒णो हेती॒नां प्रति॑धर्ते॒कवि॑श–स्त्वा स्तोमः॑ पृथिव्या॑
श्रयतु॑ निष्के॒वल्य–मु॒क्थ–मव्यथय॑त् स्तभ्नातु॑ वैराजं॑ साम॒
प्रतिष्ठित्या॑ अधि॑पत्यसि बृ॒हती दिङ् मरु॑तस्ते दे॒वा
अधि॑पतयो – [] 5

TS 4.4.2.2 - Padam

आ॒दि॒त्याः । ते । दे॒वाः । अधि॑पतय इत्यधि॑ – पतयः॑ । सोमः॑ ।
हेती॒नाम् । प्रति॑धर्तेति॑ प्रति – धर्ता । सप्तदश॑ इति॑
सप्त – दशः॑ । त्वा । स्तोमः॑ । पृथिव्या॑म् । श्रयतु॑ । मरुत्व॒तीयम्॑ ।

उ॒क्थम् । अ॒व्यथ॑यत् । स्त॒भ्ना॒तु । वै॒रूप॑म् । साम॑ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या
इति॑ प्र॒ति – स्थि॑त्यै । स्वर॑डिति॒ स्व – राट् । अ॒सि । उ॒दी॒ची ।
दिक् । वि॒श्वे॑ । ते । दे॒वाः । अधि॑पतय॒ इत्य॑धि – प॒तयः॑ । वरु॑णः ।
हे॒ती॒नाम् । प्र॒ति॒ध॒र्ते॑ति॒ प्र॒ति – ध॒र्ता । ए॒क॒वि॒ंश॑ इत्ये॒क-वि॒ंशः॑ ।
त्वा । स्तो॑मः । पृ॒थि॒व्याम् । श्रय॑तु । निष्के॑व॒ल्यम् । उ॒क्थम् ।
अ॒व्यथ॑यत् । स्त॒भ्ना॒तु । वै॒राज॑म् । साम॑ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॑
प्र॒ति – स्थि॑त्यै । अधि॑प॒त्नी॒त्य॑धि – प॒त्नी । अ॒सि । बृ॒ह॒ती ।
दिक् । म॒रुतः॑ । ते । दे॒वाः । अधि॑पतय॒ इत्य॑धि – प॒तयः॑ । 5 (50)

TS 4.4.2.3

बृ॒ह॒स्प॒तिर्हे॒ती॒नां॑ प्र॒ति॒ध॒र्ता॑ त्रि॒णव॑त्रयस्त्रि॒ंशौ॑ त्वा स्तो॑मौ
पृ॒थि॒व्याञ् श्रय॑तां वै॒श्वदे॑वाग्निमा॒रुते॑ उ॒क्थे॑ अ॒व्यथ॑यन्ती स्त॒भ्नी॒ताञ्
शा॒क्व॒रै॒वते॑ साम॑नी प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या अ॒न्तरि॑क्षा॒यर्ष॑यस्त्वा प्रथ॑म॒जा
दे॒वेषु॑ दि॒वो मा॑त्रया वरि॒णा प्र॑थन्तु वि॒ध॒र्ता चा॒य-म॑धि॒पति॑श्च
ते त्वा॑ स॒र्वे सँ॑वि॒दाना॑ नाक॑स्य पृ॒ष्ठे सु॒वर्गे॑ लो॒के
यज॑मानं च सादयन्तु ॥ 6

TS 4.4.2.3 - Padam

बृ॒ह॒स्प॒तिः॑ । हे॒ती॒नाम् । प्र॒ति॒ध॒र्ते॑ति॒ प्रति॑ – ध॒र्ता ।
त्रि॒णव॒त्रय॑स्त्रि॒ंश॒वि॒ति॑ त्रि॒णव॑ – त्रय॑स्त्रि॒ंशौ॑ । त्वा । स्तोमौ॑ ॥
पृ॒थि॒व्याम् । श्रय॑ताम् । वै॒श्वदे॒वाग्नि॑मा॒रुते॑ इति॒ वैश्वदे॒व-आ॒ग्निमा॒रुते॑ ।
उ॒क्थे॑ इति॒ । अ॒व्यथ॑यन्ती॒ इति॑ । स्त॒भ्नी॒ताम् । शा॒क्वर॑रै॒वते॑ इति॒
शा॒क्वर॑ – रै॒वते॑ । साम॑नी॒ इति॑ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॑ प्रति॒ – स्थि॒त्यै ।
अ॒न्तरि॑क्षाय । ऋ॒षयः॑ । त्वा । प्र॒थम॑जा इति॒ प्रथम॑ – जाः । दे॒वेषु॑ ।
दि॒वः । मा॒त्रया॑ । व॒रि॒णा । प्र॒थन्तु॑ । वि॒ध॒र्ते॑ति॒ वि – ध॒र्ता । च ।
अ॒यम् । अधि॑पतिरि॒त्यधि॑-प॒तिः । च । ते । त्वा । सर्वे॑ ॥
सँ॒वि॒दा॒ना इति॑ सं – वि॒दा॒नाः । नाक॑स्य । पृ॒ष्ठे । सु॒वर्ग॑ इति॒
सु॒वः – गे । लो॒के । यज॑मानम् । च । सा॒दय॑न्तु ॥ 6 (40)

(प्र॒ती॒ची दिङ् – म॒रुत॑स्ते॒ दे॒वा अधि॑प॒तय॑ – श्व॒त्वा॒रि॒ंश॒च्च॑) (A2)

TS 4.4.3.1

अ॒यं पु॒रो ह॒रि॒केशः॑ सूर्य॑रश्मि॒स्तस्य॑ रथ॒गृ॒थ्सश्च॑ रथौ॒जाश्च॑
से॒ना॒नि॒ग्रा॒म॒ण्यौ पु॒ज्जि॒क॒स्थ॒ला च॑ कृ॒त॒स्थ॒ला चा॒प्सर॑सौ या॒तु॒धा॒ना

हे॒ती र॒क्षाँ॑सि॒ प्रहे॑तिरयं॒ दक्षि॑णा॒ विश्व॑कर्मा॒ तस्य॑ रथस्वनश्च॒
रथे॑चित्रश्च॒ सेना॑निग्राम॒ण्यौ मे॑नका॒ च सह॑जन्या॒ चा॑प्सरसौ॒
द॒ङ्क्ष॑णवः॒ पश॑वो हे॒तिः पौ॑रुषेयो॒ वधः॑ प्रहे॒तिरयं॒ पश्चा॑द् विश्वव्य॒चा
स्तस्य॑ रथप्रोतश्चासमरथश्च॒ सेना॑निग्राम॒ण्यौ प्र॒म्लो॑चन्ती॒ चा -[] 7

TS 4.4.3.1 - Padam

अ॒यम् । पु॒रः । ह॒रि॒केश॑ इति॒ ह॒रि - केशः॑ । सूर्य॑रश्मि॒रिति॒
सूर्य॑ - रश्मिः॑ । तस्य॑ । रथ॒गृ॒थ्स इति॒ रथ - गृ॒थ्सः । च ।
रथौ॑जा इति॒ रथ - ओ॒जाः । च । से॒ना॒नि॒ग्राम॒ण्य॒विति॑
से॒ना॒नि - ग्राम॒ण्यौ । पु॒ञ्जि॒क॒स्थ॒लेति॑ पु॒ञ्जि॒क - स्थ॒ला । च ।
कृ॒त॒स्थ॒लेति॑ कृ॒त - स्थ॒ला । च । अ॒प्सर॑सौ । या॒तु॒धा॒ना इति॑
या॒तु - धा॒नाः । हे॒तिः । र॒क्षाँ॑सि । प्रहे॑तिरिति॒ प्र-हे॒तिः । अ॒यम् ।
दक्षि॑णा । विश्व॑कर्मेति॒ विश्व - कर्मा॑ । तस्य॑ । रथ॒स्वन॑ इति॒
रथ - स्वनः॑ । च । रथे॑चित्र इति॒ रथे - चि॒त्रः । च ।
से॒ना॒नि॒ग्राम॒ण्य॒विति॑ से॒ना॒नि - ग्राम॒ण्यौ । मे॑नका । च ।
सह॑जन्येति॒ सह - ज॒न्या । च । अ॒प्सर॑सौ । द॒ङ्क्ष॑णवः । प॒शवः॑ ।

हे॒तिः । पौ॒रु॒षे॒यः । व॒धः । प्र॒हे॒ति॒रि॒ति॒ प्र – हे॒तिः । अ॒यम् । प॒श्चात् ।
वि॒श्व॒व्य॒चा इति॑ वि॒श्व – व्य॒चाः । तस्य॑ । रथ॑प्रोत इति॑ रथ॑-प्रोतः ।
च । अ॒स॒म॒र॒थ इत्य॑स॒म – रथः॑ । च । से॒ना॒नि॒ग्रा॒म॒ण्य॒वि॒ति॑
से॒ना॒नि – ग्रा॒म॒ण्यौ॑ । प्र॒म्लो॒च॒न्तीति॑ प्र – म्लो॒च॒न्ती । च । 7 (50)

TS 4.4.3.2

नु॒म्लो॒च॒न्ती॑ चा॒प्सर॒सौ सर्पा॑ हे॒तिर् व्या॒घ्राः प्र॒हे॒ति॒-र॒य॒-मु॒त्त॒रा॒त्
सं॒य॑द्व॒सु-स्तस्य॑ से॒न॒जि॒च्च सु॒षे॒णश्च॑ से॒ना॒नि॒ग्रा॒म॒ण्यौ वि॒श्वा॒ची
च घृ॒ता॒ची चा॒प्सर॒सा वा॒पो हे॒तिर् वा॒तः प्र॒हे॒ति॒ र॒य॒मु॒पर्य॑र् वा॒ग्व-
सु॒स्तस्य॑ ता॒क्ष्य॒-श्वा॒रि॒ष्ट॒ने॒मि॒श्च से॒ना॒नि॒ग्रा॒म॒ण्य॒वु॒र्व॒शी च
पूर्व॑चि॒त्ति॒श्वा-प्सर॒सौ वि॒द्यु॒द्धे॒ति॒-र॒व॒स्फूर्ज॑न् प्र॒हे॒ति॒-स्ते॒भ्यो
नम॑स्ते नो मृ॒डय॑न्तु ते यं – [] 8

TS 4.4.3.2 - Padam

अ॒नु॒म्लो॒च॒न्तीत्य॑नु – म्लो॒च॒न्ती । च । अ॒प्सर॒सौ । सर्पाः॑ । हे॒तिः ।
व्या॒घ्राः । प्र॒हे॒ति॒रि॒ति॒ प्र – हे॒तिः । अ॒यम् । उ॒त्त॒रा॒दि॒त्यु॒त्-त॒रा॒त् ।
सं॒य॑द्व॒सुरि॒ति सं॒य॑त् – व॒सुः । तस्य॑ । से॒न॒जि॒दि॒ति से॒न-जि॑त् ।

च । सु॒षेण॒ इति॑ सु – से॒नः । च । से॒ना॒नि॒ग्रा॒म॒ण्य॒ा॒वि॒ति॑
से॒ना॒नि – ग्रा॒म॒ण्यौ॑ । वि॒श्वा॒ची॑ । च । घृ॒ता॒ची॑ । च । अ॒प्स॒र॒सौ॑ ।
आ॒पः । हे॒तिः । वा॒तः । प्र॒हे॒ति॒रि॒ति॒ प्र – हे॒तिः । अ॒य॒म् । उ॒परि॑ ।
अ॒र्वा॒ग्व॒सु॒रि॒त्य॒र्वाक् – व॒सुः । त॒स्य॑ । ता॒क्ष॒र्यः॑ । च ।
अ॒रि॒ष्ट॒ने॒मि॒रि॒त्य॒रि॒ष्ट – ने॒मिः । च । से॒ना॒नि॒ग्रा॒म॒ण्य॒ा॒वि॒ति॑
से॒ना॒नि – ग्रा॒म॒ण्यौ॑ । उ॒र्व॒शी॑ । च । पू॒र्व॒चि॒त्ति॒रि॒ति॒ पू॒र्व – चि॒त्तिः॑ ।
च । अ॒प्स॒र॒सौ॑ । वि॒द्यु॒दि॒ति॒ वि – द्यु॒त् । हे॒तिः ।
अ॒व॒स्फूर्ज॑न्नित्य॒व – स्फूर्ज॑न् । प्र॒हे॒ति॒रि॒ति॒ प्र – हे॒तिः । ते॒भ्यः॑ ।
न॒मः । ते । नः । मृ॒ड॒य॒न्तु । ते । य॒म् । 8 (50)

TS 4.4.3.3

द्वि॒ष्मो॒ यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं॒ वो॒ जं॒भे॒ द॒धा॒म्या॒यो-स्त्वा॒ स॒द॒ने॒ सा॒द॒या॒म्य॒व॒त॑
इ॒च्छा॒या॒यां॑ न॒मः॑ स॒मु॒द्रा॒य॒ न॒मः॑ स॒मु॒द्र॒स्य॒ च॒क्ष॒से॒ पर॑मे॒ष्ठी॒ त्वा॒ सा॒द॒य॒तु॑
दि॒वः॒ पृ॒ष्ठे॒ व्य॑च॒स्व॒तीं॑ प्र॒थ॒स्व॒तीं॑ वि॒भू॒म॒तीं॑ प्र॒भू॒म॒तीं॑ परि॒भू॒म॒तीं॑ दि॒वं॑
य॒च्छ॒ दि॒वं॑ दृ॒ह॒ दि॒वं॑ मा॒ हि॒सी॒र्वि॒श्व॒स्मै॑ प्रा॒णा॒या॒पा॒ना॒य॑
व्या॒ना॒यो॒दा॒ना॒य॑ प्र॒ति॒ष्ठा॒यै॑ च॒रि॒त्रा॒य॑ सू॒र्य॒स्त्वा॒ग्नि॑ पा॒तु॑ म॒ह्य॒ा स्व॒स्त्या॑

() छ॒र्दि॒षा श॒न्त॒मे॒न॒ तया॑ दे॒वत॑या ऽङ्गि॒र॒स्वद् ध्रु॒वा सी॒द ॥
प्रो॒थद॑श्चो न यव॑से अ॒वि॒ष्यन्॒ यदा॑ म॒हः सँ॒व॒र॒णाद् व्य॑स्थात् ॥
आ॒द॒स्य॒ वा॒तो अनु॑ वा॒ति शो॒चि॒र॒ध॒ स्म ते॒ व्र॒ज॒नं कृ॑ष्णम॒स्ति ॥ 9

TS 4.4.3.3 - Padam

द्वि॒ष्मः । यः । च । नः । द्वे॒ष्टि॑ । तम् । वः । जं॒भे॑ । द॒धा॒मि॑ ।
आ॒योः । त्वा । स॒द॒ने । सा॒द॒या॒मि॑ । अ॒व॒तः । छा॒या॒या॒म् । न॒मः ।
स॒मु॒द्रा॒य॑ । न॒मः । स॒मु॒द्र॒स्य॑ । च॒क्ष॒से । प॒र॒मे॒ष्ठी । त्वा । सा॒द॒य॒तु॑ ।
दि॒वः । पृ॒ष्ठे । व्य॒च॒स्व॒ती॒म् । प्र॒थ॒स्व॒ती॒म् । वि॒भू॒म॒ती॒मि॒ति॑
वि – भू॒म॒ती॒म् । प्र॒भू॒म॒ती॒मि॒ति॑ प्र – भू॒म॒ती॒म् । प॒रि॒भू॒म॒ती॒मि॒ति॑
प॒रि – भू॒म॒ती॒म् । दि॒व॒म् । य॒च्छ॑ । दि॒व॒म् । दृ॒ह॑ । दि॒व॒म् । मा ।
हि॒ं॒सीः । वि॒श्व॑स्मै । प्रा॒णा॒ये॒ति॑ प्र – अ॒ना॒य॑ ।
अ॒पा॒ना॒ये॒त्य॒प॑ – अ॒ना॒य॑ । व्या॒ना॒ये॒ति॑ वि – अ॒ना॒य॑ ।
उ॒दा॒ना॒ये॒त्यु॒त् – अ॒ना॒य॑ । प्र॒ति॒ष्ठा॒या॒ इति॑ प्र॒ति – स्था॒यै॑ । च॒रि॒त्रा॒य॑ ।
सू॒र्यः । त्वा । अ॒भी॒ति॑ । पा॒तु॑ । म॒ह्या । स्व॒स्त्या॑ () । छ॒र्दि॒षा॑ ।
श॒न्त॒मे॒ने॒ति॑ शं – त॒मे॒न॑ । तया॑ । दे॒वत॑या । अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् । ध्रु॒वा॑ ।

सी॒द ॥ प्रो॒थत् । अ॒श्वः । न । यव॑से । अ॒वि॒ष्यन् । यदा । महः ।
सँ॒वर॑णादि॒ति सं – वर॑णात् । व्य॒स्था॒दि॒ति वि – अ॒स्थात् ॥ आत् ।
अ॒स्य । वातः । अ॒न्वि॒ति । वा॒ति । शो॒चिः । अध । स्म । ते ।
व्र॒ज॒नम् । कृ॒ष्णम् । अ॒स्ति ॥ 9 (78)

(प्र॒म्लो॑च॒न्ती च – य॒ – स्व॒स्त्या – ऽष्टा॑वि॒ंश॒तिश्च) (A3)

TS 4.4.4.1

अ॒ग्नि॒र्मूर्द्धा॑ दि॒वः क॒कुत् प॒तिः पृ॒थि॒व्या अ॒यं ।
अ॒पाँ रेताँ॑सि जि॒न्वति ॥
त्वा॒म॒ग्ने पु॒ष्करा॑द॒ध्य॒थ॒र्वा नि॒र॒म॒न्थत ।
मूर्द्ध॑नो वि॒श्वस्य॑ वा॒घतः ॥
अ॒य॒म॒ग्निः स॒ह॒स्रि॒णो वा॒जस्य॑ श॒ति॒न॒स्पतिः॑ ।
मूर्द्धा॑ क॒वी र॒यीणां॑ ॥
भुवो॑ य॒ज्ञस्य॑ र॒जसश्च॑ ने॒ता य॒त्रा नियु॑द्धिः स॒च॒से शि॒वाभिः॑ ।
दि॒वि मूर्द्धा॑नं द॒धिषे॑ सु॒वर्षां॑ जि॒ह्वा॒म॒ग्ने च॒कृषे॑ ह॒व्यवा॑हं ॥
अ॒बो॑द्ध्य॒ग्निः स॒मि॒धा ज॒नानां॑ – [] 10

TS 4.4.4.1 - Padam

अ॒ग्निः । मू॒र्द्धा । दि॒वः । क॒कुत् । पतिः॑ । पृ॒थि॒व्याः । अ॒यम् ॥
अ॒पाम् । रेता॑सि । जि॒न्वति॑ ॥ त्वाम् । अ॒ग्ने । पु॒ष्करा॑त् । अधी॑ति ।
अथ॑र्वा । नि॒रिति॑ । अ॒मन्थ॑त ॥ मू॒र्द्धनः॑ । वि॒श्वस्य॑ । वा॒घतः॑ ॥
अ॒यम् । अ॒ग्निः । स॒हस्रि॑णः । वा॒जस्य॑ । श॒तिनः॑ । पतिः॑ ॥ मू॒र्द्धा ।
क॒विः । र॒यी॒णाम् ॥ भुवः॑ । य॒ज्ञस्य॑ । र॒जसः॑ । च । ने॒ता । यत्र॑ ।
नि॒युद्धि॑रिति॑ नि॒युत् – भिः॑ । सच॑से । शि॒वाभिः॑ ॥ दि॒वि ।
मू॒र्द्धान॑म् । द॒धिषे॑ । सु॒वर्षा॑मिति॑ सु॒वः – साम् । जि॒ह्वाम् ।
अ॒ग्ने । च॒कृषे॑ । ह॒व्यवा॑हमिति॑ ह॒व्य – वा॒हम् ॥ अबो॑धि । अ॒ग्निः ।
स॒मिधे॑ति॑ स॒म् – इ॒धा ॥ ज॒नाना॑म् । 10 (50)

TS 4.4.4.2

प्रति॑ धे॒नु-मि॑वा॒यती-मु॒षासं॑ ॥
य॒ह्वा इ॒व प्र॒ वया॑ मु॒ज्जिहा॑नाः प्र॒ भान॑वः॒ सिस्र॑ते॒ नाक॑मच्छ ॥
अ॒वो॒चाम॑ क॒वये॑ मे॒द्ध्या॑य॒ वचो॑ व॒न्दारु॑ वृष॒भाय॑ वृ॒ष्णे ॥
ग॒वि॒ष्ठि॒रो न॑म॒सा स्तो॑म॒मग्नौ॑ दि॒वीव॑ रु॒क्म-मु॒र्व्यञ्च॑-म॒श्रेत् ॥

जन॑स्य गो॒पा अ॒जनि॑ष्ट जा॒गृवि॑र॒ग्निः सु॒दक्षः॑ सु॒विता॑य न॒व्यसे॑ ।
घृ॒तप्र॑ती॒को बृ॒हता॑ दि॒विस्पृ॑शा द्यु॒मद् वि भा॑ति भ॒रते॑भ्यः शु॒चिः ॥
त्वा॒मग्ने॑ अ॒ङ्गिर॑सो – [] 11

TS 4.4.4.2 - Padam

प्र॒तीति॑ । धे॒नुम् । इ॒व । आ॒यती॑मित्या॒ – य॒तीम् । उ॒षास॑म् ॥ य॒ह्वाः ।
इ॒व । प्रे॒ति । व॒याम् । उ॒ज्जिहा॑ना इत्यु॒त् – जिहा॑नाः । प्रे॒ति ।
भा॒नवः॑ । सि॒स्रते॑ । ना॒कम् । अ॒च्छ ॥ अ॒वो॒चाम॑ । क॒वयै॑ ।
मे॒द्ध्याय॑ । व॒चः । व॒न्दारु॑ । वृ॒षभा॑य । वृ॒ष्णौ ॥ ग॒वि॒ष्ठिरः॑ । न॒मसा॑ ।
स्तो॒मम् ॥ अ॒ग्नौ । दि॒वि । इ॒व । रु॒क्मम् । उ॒र्व्यञ्च॑म् । अ॒श्रेत् ॥
जन॑स्य । गो॒पा इति॑ गो – पाः । अ॒जनि॑ष्ट । जा॒गृविः॑ । अ॒ग्निः ।
सु॒दक्ष॑ इति॑ सु – दक्षः । सु॒विता॑य । न॒व्यसे॑ ॥ घृ॒तप्र॑ती॒क इति॑
घृ॒त – प्र॒तीकः॑ । बृ॒हता॑ । दि॒विस्पृ॑शेति॑ दि॒वि – स्पृ॑शा ।
द्यु॒मदि॑ति॑ द्यु – मत् । वी॒ति । भा॒ति । भ॒रते॑भ्यः । शु॒चिः ॥ त्वा॒म् ।
अ॒ग्ने । अ॒ङ्गिर॑सः । 11 (50)

TS 4.4.4.3

गुहा॑ हि॒त-म॒न्ववि॑न्द-ञ्छि॒श्रिया॑णं व॒ने॑वने ।
स जा॑यसे म॒थ्यमा॑नः स॒हो म॒हत् त्वा॑माहुः स॒हस॑स्पु॒त्रम॑ङ्गिरः ॥
य॒ज्ञस्य॑ के॒तुं प्र॑थ॒मं पु॒रोहि॑तम॒ग्निं न॑रस्त्रिष॒धस्थे॑ स-मि॒न्धते॑ ।
इ॒न्द्रेण॑ दे॒वैः स॒रथ॑ꣳ स ब॒र्हिषि॑ सीदन्नि होता॑ य॒जथा॑य सु॒क्रतुः॑ ॥
त्वां चि॑त्रश्रवस्तम हव॑न्ते वि॒क्षु ज॒न्तवः॑ ।
शोचि॑ष्केशं पु॒रुप्रि॑याग्ने ह॒व्याय॑ वोढ॒वे ॥
सखा॑यः सं वः॑ स॒म्यञ्च॑-मिषꣳ - [] 12

TS 4.4.4.3 - Padam

गुहा॑ । हि॒तम् । अ॒न्विति॑ । अ॒वि॒न्दन् । शि॒श्रि॒या॒णम् । व॒ने॑वने इति
व॒ने - व॒ने ॥ सः । जा॑यसे । म॒थ्यमा॑नः । स॒हः । म॒हत् । त्वा॑म् ।
आ॒हुः । स॒हसः॑ । पु॒त्रम् । अ॒ङ्गिरः॑ ॥ य॒ज्ञस्य॑ । के॒तुम् । प्र॑थ॒मम् ।
पु॒रोहि॑तमि॒ति पु॒रः - हि॒तम् । अ॒ग्निम् । न॑रः । त्रिष॒धस्थ॑ इति
त्रि - स॒धस्थे॑ । स॒मिति॑ । इ॒न्धते॑ ॥ इ॒न्द्रेण॑ । दे॒वैः । स॒रथ॑मि॒ति
स - रथ॑म् । सः । ब॒र्हिषि॑ । सीद॑त् । नीति॑ । होता॑ । य॒जथा॑य ।

सु॒क्र॒तु॒रि॒ति॒ सु॒ – क्र॒तुः॑ ॥ त्वा॒म् । चि॒त्र॒श्र॒व॒स्त॒मे॒ति॒ चि॒त्र॒श्र॒वः॑-त॒म॒ ।
ह॒व॒न्ते॑ । वि॒क्षु॒ । ज॒न्त॒वः॑ ॥ शो॒चि॒ष्के॑ श॒मि॒ति॒ शो॒चिः॑ – के॒श॒म् ।
पु॒रु॒प्रि॒ये॒ति॒ पु॒रु – प्रि॒य॒ । अ॒ग्ने॑ । ह॒व्या॒य॒ । वो॒ढ॒वे॑ ॥ स॒खा॒यः॑ ।
स॒मि॒ति॒ । वः॑ । स॒म्य॒ञ्च॒म् । इ॒ष॒म् । 12 (50)

TS 4.4.4.4

स्तो॒मं॑ चा॒ग्नये॑ ।
वर्॒षि॒ष्ठाय॑ क्षि॒ती॒ना-मू॒र्जो॑ न॒प्त्रे॒ सह॑स्व॒ते ॥
स॒स॒मि॒द् यु॒व॒से॑ वृ॒ष॒न्न॒ग्ने॒ विश्वा॑न्य॒र्य आ॑ ।
इ॒ड॒स्प॒दे॒ स॒मि॒द्ध्य॒से॒ स नो॒ व॒सू॒न्याऽऽ भ॑र ॥
ए॒ना वो॑ अ॒ग्निं॑ न॒म॒सो॒र्जो॑ न॒पा॒त॒मा हु॑वे ।
प्रि॒यं चे॒ति॒ष्ठ-म॒र॒ति॒ स्व॒द्ध्व॒रं विश्व॑स्य दू॒त॒म॒मृ॒तं ॥
स यो॑ज॒ते अ॒रु॒षो॑ वि॒श्व॒भो॒ज॒सा स दु॑द्र॒व॒थ् स्वा॑हु॒तः ।
सु॒ब्र॒ह्मा॒ य॒ज्ञः सु॒श॒मी – [] 13

TS 4.4.4.4 - Padam

स्तो॒मम् । च॒ । अ॒ग्नये॑ ॥ वर्॒षि॒ष्ठाय॑ । क्षि॒ती॒नाम् । ऊ॒र्जः॑ । न॒प्त्रे॑ ।
सह॑स्व॒ते ॥ स॒स॒मि॒ति॒ सम् – सम् । इ॒त् । यु॒व॒से॑ । वृ॒ष॒न् ।

अ॒ग्ने॑ । वि॒श्वानि॑ । अ॒र्यः॑ । आ ॥ इ॒डः॑ । प॒दे । स॒मिति॑ । इ॒द्ध्य॒से ।
सः॑ । नः॑ । व॒सूनि॑ । ए॒ति॑ । भ॒र ॥ ए॒ना । वः॑ । अ॒ग्निम् । न॒म॒सा ।
ऊ॒र्जः॑ । न॒पात॑म् । ए॒ति॑ । हु॒वे ॥ प्रि॒यम् । चे॒तिष्ठ॑म् । अ॒रति॑म् ।
स्व॒ध्वर॑मि॒ति॑ सु – अ॒ध्वर॑म् । वि॒श्वस्य॑ । दू॒तम् । अ॒मृत॑म् ॥ सः॑ ।
यो॒ज॒ते । अ॒रुषः॑ । वि॒श्वभो॑ज॒सेति॑ वि॒श्व – भो॒ज॒सा । सः॑ । दु॒द्र॒वत् ।
स्वा॒हु॒त इति॑ सु – आ॒हु॒तः ॥ सु॒ब्र॒ह्मेति॑ सु – ब्र॒ह्मा ॥ य॒ज्ञः ।
सु॒श॒मीति॑ सु – श॒मी ॥ 13 (50)

TS 4.4.4.5

व॒सूनां॑ दे॒वꣳ रा॒धो ज॒नानां॑ ॥
उ॒दस्य॑ शो॒चि-र॑स्था॒दा-जु॑ह्वा॒नस्य॑ मी॒ढुषः॑ ।
उ॒द्-धू॒मासो॑ अ॒रुषा॑सो दि॒विस्पृ॑शः स-म॒ग्नि-मि॑न्ध॒ते नरः॑ ॥
अ॒ग्ने वा॒जस्य॑ गो॒मत ई॑शा॒नः स॒हसो॑ य॒हो ।
अ॒स्मे धे॑हि जा॒तवे॒दो म॒हि श्र॑वः ॥
स इ॒धानो॑ व॒सुष्क॑वि-र॒ग्निरी॒डेन्यो॑ गि॒रा ।
रे॒वद॑स्मभ्यं पु॒र्वणी॑क दी॒दिहि॑ ॥

क्ष॒पो॑ रा॒जन्नु॑त त्मना॒ग्ने॑ वस्तो॒-रु॒तोष॑सः ।

स ति॒ग्मजं॑भ - [] 14

TS 4.4.4.5 - Padam

वसू॑नाम् । दे॒वम् । रा॒धः । जना॑नाम् ॥ उ॒दि॒ति॑ । अ॒स्य॑ । शो॒चिः॑ ।
अ॒स्था॒त् । आ॒जु॒ह्वान॑स्येत्या॒ - जु॒ह्वान॑स्य । मी॒ढुषः॑ ॥ उ॒दि॒ति॑ ।
धू॒मासः॑ । अ॒रुषा॑सः । दि॒वि॒स्पृ॒श इति॑ दि॒वि - स्पृ॒शः॑ । स॒मि॒ति॑ ।
अ॒ग्नि॒म् । इ॒न्ध॒ते॑ । न॒रः ॥ अ॒ग्ने॑ । वा॒ज॒स्य॑ । गो॒म॒त इति॑ गो॒-म॒तः॑ ।
ई॒शा॒नः । स॒ह॒सः॑ । य॒हो इति॑ ॥ अ॒स्मे इति॑ । धे॒हि॑ । जा॒त॒वे॒द इति॑
जा॒त - वे॒दः॑ । म॒हि॑ । श्र॒वः ॥ सः॑ । इ॒धा॒नः॑ । व॒सुः॑ । क॒विः॑ ।
अ॒ग्निः॑ । ई॒डे॒न्यः॑ । गि॒रा ॥ रे॒व॒त् । अ॒स्मभ्य॑मि॒त्य॒स्म - भ्य॒म् ।
पु॒र्व॒णी॒केति॑ पु॒रु-अ॒नी॒क॑ । दी॒दि॒हि ॥ क्ष॒पः॑ । रा॒ज॒न् । उ॒त । त्म॒ना॑ ।
अ॒ग्ने॑ । वस्तोः॑ । उ॒त । उ॒ष॒सः॑ ॥ सः॑ ।

ति॒ग्मजं॑भेति॑ ति॒ग्म - जं॑भ । 14 (50)

TS 4.4.4.6

र॒क्ष॒सो॑ द॒ह॒ प्रति॑ ॥

आ ते॑ अ॒ग्न इ॒धी॒म॒हि॑ द्यु॒म॒न्तं॑ दे॒वा॒जरं॑ ।

यद्ध॑ स्या॑ ते॒ पनी॑यसी॒ समि॑द्-दी॒दय॑ति॒ द्यवी॑षः॒ स्तो॒तृभ्य॑ आ॒ भर॑ ॥

आ ते॑ अ॒ग्न ऋ॒चा ह॒विः शु॒क्रस्य॑ ज्योतिष-स्पते ।

सु॒श्चन्द्र॑ दस्म॒ विश्प॑ते॒ हव्य॑वाट् तु॒भ्यः॑ हूय॒त इष॑ः॒ स्तो॒तृभ्य॑

आ॒ भर॑ ॥

उ॒भे सु॒श्चन्द्र॑ सर्पि॒षो दर्वी॑ श्रीणीष आ॒सनि॑ ।

उ॒तो न॒ उत् पु॒पूर्वा- [] 15

TS 4.4.4.6 - Padam

रक्ष॑सः । द॒ह । प्र॒ति ॥ ए॒ति । ते॑ । अ॒ग्ने । इ॒धीम॒हि । द्यु॒मन्त॑मि॒ति

द्यु - मन्त॑म् । दे॒व । अ॒जर॑म् ॥ यत् । ह॒ । स्या॑ । ते॒ । पनी॑यसी ।

स॒मिदि॑ति॒ सं - इत् । दी॒दय॑ति । द्य॒वि । इष॑म् । स्तो॒तृभ्य॑ इति॑

स्तो॒तृ - भ्यः॑ । ए॒ति । भ॒र ॥ ए॒ति । ते॑ । अ॒ग्ने । ऋ॒चा । ह॒विः ।

शु॒क्रस्य॑ । ज्यो॒तिषः॑ । प॒ते ॥ सु॒श्चन्द्रे॑ति॒ सु-च॒न्द्र । दस्म॑ । वि॒श्प॑ते ।

हव्य॑वाडि॒ति हव्य॑ - वाट् । तु॒भ्यम् । हूय॑ते । इष॑म् । स्तो॒तृभ्य॑ इति॑

स्तो॒तृ - भ्यः॑ । ए॒ति । भ॒र ॥ उ॒भे इति॑ । सु॒श्चन्द्रे॑ति॒ सु - च॒न्द्र ।

स॒र्पि॑षः । द॒र्वी॑ इति । श॒री॒णी॒षे॑ । आ॒स॒नि॑ ॥ उ॒तो॑ इति । नः॒ । उ॒दि॒ति॑ ।

पु॒पू॒र्याः॒ । 15 (50)

TS 4.4.4.7

उ॒क्थे॑षु श॒व॒स॒स्प॒त॒ इ॒ष॒ꣳ स्तो॒तृ॒भ्य॒ आ॒ भ॒र॑ ॥

अ॒ग्ने॒ त॒म॒द्या॒श्वं॒ न॒ स्तो॒मैः॒ क्र॒तुं॒ न॒ भ॒द्र॒ꣳ ह॒दि॒स्पृ॒शं॑ ॥

ऋ॒द्॒ध्या॒मा॒ त॒ ओ॒हैः॑ ॥

अ॒था॒ ह्य॒ग्ने॒ क्र॒तो॒र्भ॒द्र॒स्य॒ दक्ष॑स्य सा॒धोः॒ ।

र॒थी॒र्ऋ॒त॒स्य॒ बृ॒ह॒तो॒ ब॒भू॒थ॑ ॥

आ॒भि॒ष्टे॑ अ॒द्य गी॒र्भिर्गृ॑णन्तो॒ऽग्ने॒ दा॒शे॒म॑ ।

प्र॒ ते॒ दि॒वो॒ न॒ स्त॒न॒य॒न्ति॒ शु॒ष्माः॑ ॥

ए॒भि॒र्नो॑ अ॒र्के॒र्भ॒वा॑ नो अ॒र्वा॒ङ्ग् - [] 16

TS 4.4.4.7 - Padam

उ॒क्थे॑षु । श॒व॒सः॒ । प॒ते॒ । इ॒ष॒म् । स्तो॒तृ॒भ्य॒ इति॑ स्तो॒तृ - भ्यः॒ ।

ए॒ति॑ । भ॒र॑ ॥ अ॒ग्ने॒ । त॒म् । अ॒द्य॒ । अ॒श्व॒म् । न॒ । स्तो॒मैः॒ । क्र॒तु॒म् ।

न॒ । भ॒द्र॒म् । ह॒दि॒स्पृ॒श॒मि॒ति॑ ह॒दि - स्पृ॒श॒म् ॥ ऋ॒द्॒ध्या॒मा॒ । ते॒ ।

ओ॒हैः॑ ॥ अ॒ध॒ । हि॒ । अ॒ग्ने॒ । क्र॒तोः॒ । भ॒द्र॒स्य॒ । दक्ष॑स्य । सा॒धोः॒ ॥

र॒थीः । ऋ॒तस्य॑ । बृ॒हतः॑ । ब॒भूथ॑ ॥ आ॒भिः । ते॒ । अ॒द्य । गी॒र्भिः ।
गृ॒णन्तः॑ । अ॒ग्ने॑ । दा॒शेम॑ ॥ प्रेति॑ । ते॒ । दि॒वः । न । स्त॒नय॑न्ति ।
शु॒ष्माः ॥ ए॒भिः । नः॑ । अ॒र्कैः । भव॑ । नः॑ । अ॒र्वाङ् । 16 (50)

TS 4.4.4.8

सु॒वर्न॑ ज्योतिः॑ ।
अ॒ग्ने वि॒श्वेभिः॑ सु॒मना॑ अ॒नीकैः॑ ॥
अ॒ग्निं॑ हो॒तारं॑ म॒न्ये दा॒स्वन्तं॑ व॒सोः॑ सू॒नुं॑ स॒हसो॑ जा॒तवे॑दसं ।
वि॒प्रं न जा॒तवे॑दसं ।
य ऊ॒र्ध्वया॑ स्व॒र्ध्वरो॑ दे॒वो दे॒वाच्या॑ कृ॒पा ।
घृ॒तस्य॑ वि॒भ्राष्टि॑म॒नु शु॒क्रशो॑चिष आ॒जुह्वा॑नस्य स॒र्पिषः॑ ॥
अ॒ग्ने त्वं॑ नो॒ अन्त॑मः ।
उ॒त त्रा॑ता शि॒वो भव॑ व॒रूथ्यः॑ ॥
तं त्वा॑ शोचिष्ठ दी॒दिवः॑ ।
सु॒म्नाय॑ नू॒नमी॑महे स॒खिभ्यः॑ ॥

वसु॑र॒ग्निर्वसु॑श्रवाः () ।

अच्छा॑ नक्षि॑ द्यु॒मत्त॑मो रयिं॑ दाः ॥ 17

TS 4.4.4.8 - Padam

सुवः॑ । न । ज्योतिः॑ ॥ अ॒ग्ने॑ । विश्वे॑भिः । सु॒मना॑ इति॑ सु – म॒नाः॑ ॥

अनी॑कैः ॥ अ॒ग्निम् । हो॒तार॑म् । म॒न्ये । दा॒स्वन्त॑म् । वसोः॑ । सू॒नुम् ।

सह॑सः । जा॒तवे॑दसमि॒ति जा॒त – वे॒दस॑म् ॥ वि॒प्रम् । न ।

जा॒तवे॑दसमि॒ति जा॒त – वे॒दस॑म् ॥ यः । ऊ॒र्ध्वया॑ । स्व॒ध्वर॑ इति॑

सु – अ॒ध्वरः॑ । दे॒वः । दे॒वाच्या॑ । कृ॒पा ॥ घृ॒तस्य॑ । वि॒भ्राष्टि॑मि॒ति

वि – भ्रा॒ष्टिम् । अ॒न्वि॒ति । शु॒क्रशो॑चिष इति॑ शु॒क्र – शो॑चिषः ।

आ॒जुह्वा॑नस्ये॒त्या – जुह्वा॑नस्य । स॒र्पिषः॑ ॥ अ॒ग्ने॑ । त्वम् । नः ।

अ॒न्तमः॑ ॥ उ॒त । त्रा॒ता । शि॒वः । भ॒व । व॒रूथ्यः॑ ॥ तम् । त्वा ।

शो॒चिष्ठ॑ । दी॒दिवः॑ ॥ सु॒म्नाय॑ । नू॒नम् । ई॒महे॑ । स॒खिभ्य॑ इति॑

स॒खि – भ्यः॑ ॥ वसुः॑ । अ॒ग्निः । वसु॑श्रवा इति॑ वसु – श्रवाः॑ () ॥

अच्छा॑ । नक्षि॑ । द्यु॒मत्त॑म इति॑ द्यु॒मत् – तमः॑ । रयि॑म् । दाः ॥ 17 (55)

पद पाठे (वाक्य सहित) – चतुर्थकाण्डे – चतुर्थः प्रश्नः

(ज॒नाना॑ – म॒ङ्गिर॑स – इ॒षः – सु॒शमी॑ – ति॒ग्मज॑भ – पु॒पूर्वा॑ –
अ॒र्वाङ् – वसु॑श्र॒वाः – पञ्च॑ च) (A4)

TS 4.4.5.1

इ॒न्द्रा॒ग्नि॒भ्यां॑ त्वा स॒युजा॑ यु॒जा यु॒नज्म्या॑घा॒राभ्यां॑ तेज॒सा
वर्च॑सो॒क्थेभिः॑ स्तोमे॒भि इ॒च्छन्द्ो॑भी र॒य्यै पो॑षाय स॒जातानां॑
मद्ध्य॑म॒स्थेया॑य मया॑ त्वा स॒युजा॑ यु॒जा यु॒नज्म्यं॑बा दु॒ला नि॒तन्नि॑-
र॒भ्रय॑न्ती मे॒घय॑न्ती व॒र्षय॑न्ती चु॒पुणी॑का नामा॒सि प्र॒जाप॑तिना त्वा
विश्वा॑भिर्द्दी॒भि-रु॑प दधामि पृ॒थिव्यु॑द॒पुर-म॒न्त्रेन॑ वि॒ष्टा म॑नु॒ष्यास्ते॑
गो॒प्तारो॑ ऽग्निर्वि॒यत्तो॑ऽस्यां ता॒महं॑ प्र प॒द्ये सा॑ – [] 18

TS 4.4.5.1 - Padam

इ॒न्द्रा॒ग्नि॒भ्यामि॒तीन्द्रा॑ग्नि – भ्याम् । त्वा । स॒युजे॑ति स – यु॒जा ।
यु॒जा । यु॒नज्मि॑ । आ॒घारा॑भ्यामि॒त्या-घा॒राभ्याम् । तेज॑सा । वर्च॑सा ।
उ॒क्थेभिः॑ । स्तोमे॒भिः । छ॒न्दो॑भिरिति छ॒न्दः – भिः । र॒य्यै । पो॑षाय ।
स॒जाताना॑मिति स-जा॒तानाम् ।
मद्ध्य॑म॒स्थेया॑येति मद्ध्य॑म-स्थेया॑य । मया॑ । त्वा ।

स॒यु॒जेति॑ स॒-यु॒जा॑ । यु॒जा । यु॒न॒ज्मि॑ । अ॒न्बा । दु॒ला । नि॒त॒नि॒रिति॑
नि – त॒निः । अ॒भ्रय॑न्ती । मे॒घय॑न्ती । व॒र्ष॒यन्ती॑ । चु॒पु॒णीका॑ ।
नाम॑ । अ॒सि । प्र॒जाप॑तिनेति प्र॒जा – प॒तिना॑ । त्वा । वि॒श्वाभिः॑ ।
धी॒भिः । उ॒पेति॑ । द॒धामि॑ । पृ॒थि॒वी । उ॒द॒पु॒रमि॑त्युद – पु॒रम् ।
अ॒न्नेन॑ । वि॒ष्टा । म॒नु॒ष्याः॑ । ते । गो॒प्तारः॑ । अ॒ग्निः । वि॒य॒त्त इति॑
वि – य॒त्तः । अ॒स्याम् । ताम् । अ॒हम् । प्रेति॑ । प॒द्ये । सा । 18 (50)

TS 4.4.5.2

मे श॒र्म च॒ वर्म॑ चा॒स्त्वधि॑द्यौ-र॒न्तरि॑क्षं ब्र॒ह्म॒णा वि॒ष्टा म॒रुत॑स्ते
गो॒प्तारो॑ वा॒युर्वि॑य॒त्तोऽस्यां॑ ताम॒हं प्र॑ प॒द्ये सा मे श॒र्म च॒ वर्म॑ चा॒स्तु
द्यौ-र॒परा॑जिता॒मृते॑न वि॒ष्टाऽऽदि॑त्यास्ते गो॒प्तारः॑ सू॒र्यो वि॑य॒त्तो ऽस्यां॑
ताम॒हं प्र॑ प॒द्ये सा मे श॒र्म च॒ वर्म॑ चा॒स्तु ॥ 19

TS 4.4.5.2 - Padam

मे । श॒र्म । च॒ । वर्म॑ । च॒ । अ॒स्तु । अधि॑द्यौरित्यधि – द्यौः ।
अ॒न्तरि॑क्षम् । ब्र॒ह्म॒णा । वि॒ष्टा । म॒रुतः॑ । ते । गो॒प्तारः॑ । वा॒युः ।
वि॒य॒त्त इति॑ वि – य॒त्तः । अ॒स्याम् । ताम् । अ॒हम् । प्रेति॑ ।
प॒द्ये । सा । मे । श॒र्म । च॒ । वर्म॑ । च॒ । अ॒स्तु । द्यौः ।

अपराजितेत्यपरा – जिता । अमृतेन । विष्टा । आदित्याः । ते ।
गोप्तारः । सूर्यः । वियत्त इति वि-यत्तः । अस्याम् । ताम् । अहम् ।
प्रेति । पद्ये । सा । मे । शर्म । च । वर्म । च । अस्तु ॥ 19 (48)

(सा – ऽष्टाचत्वारिंशच्च) (A5)

TS 4.4.6.1

बृहस्पतिस्त्वा सादयतु पृथिव्याः पृष्ठे ज्योतिष्मतीं विश्वस्मै
प्राणायानाय विश्वं ज्योतिर्यच्छाग्निस्ते ऽधिपतिर् विश्वकर्मा त्वा
सादयत्वन्तरिक्षस्य पृष्ठे ज्योतिष्मतीं विश्वस्मै प्राणायानाय विश्वं
ज्योतिर्यच्छ वायुस्तेऽधिपतिः प्रजापतिस्त्वा सादयतु दिवः पृष्ठे
ज्योतिष्मतीं विश्वस्मै प्राणायानाय विश्वं ज्योतिर्यच्छ परमेष्ठी
तेऽधिपतिः पुरोवातसनि-रस्यभ्रसनि-रसि विद्यु थ्सनि – [] 20

TS 4.4.6.1 - Padam

बृहस्पतिः । त्वा । सादयतु । पृथिव्याः । पृष्ठे । ज्योतिष्मतीम् ।
विश्वस्मै । प्राणायानाय प्र-अनाय । अपानायेत्यप – अनाय । विश्वम् ।
ज्योतिः । यच्छ । अग्निः । ते । अधिपतिरित्यधि – पतिः ।

वि॒श्व॒क॒र्मे॒ति॒ वि॒श्व॒ – क॒र्मा॒ । त्वा॒ । सा॒द॒य॒तु॒ । अ॒न्त॒रि॒क्ष॒स्य॒ । पृ॒ष्ठे॒ ।
ज्यो॒ति॒ष्म॒तीम्॒ । वि॒श्व॒स्मै॒ । प्रा॒णा॒ये॒ति॒ प्र॒ – अ॒नाय॒ ।
अ॒पा॒ना॒ये॒त्य॒प॒ – अ॒नाय॒ । वि॒श्व॒म्॒ । ज्यो॒तिः॒ । य॒च्छ॒ । वा॒युः॒ । ते॒ ।
अ॒धि॒प॒ति॒रि॒त्य॒धि॒ – प॒तिः॒ । प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति॒ प्र॒जा॒ – प॒तिः॒ । त्वा॒ ।
सा॒द॒य॒तु॒ । दि॒वः॒ । पृ॒ष्ठे॒ । ज्यो॒ति॒ष्म॒तीम्॒ । वि॒श्व॒स्मै॒ । प्रा॒णा॒ये॒ति॒
प्र॒ – अ॒नाय॒ । अ॒पा॒ना॒ये॒त्य॒प॒ – अ॒नाय॒ । वि॒श्व॒म्॒ । ज्यो॒तिः॒ । य॒च्छ॒ ।
प॒र॒मे॒ष्ठी॒ । ते॒ । अ॒धि॒प॒ति॒रि॒त्य॒धि॒ – प॒तिः॒ ।
पु॒रो॒वा॒त॒स॒नि॒रि॒ति॒ पु॒रो॒वा॒त॒ – स॒निः॒ । अ॒सि॒ ।
अ॒भ्र॒स॒नि॒रि॒त्य॒भ्र॒ – स॒निः॒ । अ॒सि॒ ।
वि॒द्यु॒त्स॒नि॒रि॒ति॒ वि॒द्यु॒त् – स॒निः॒ । 20 (50)

TS 4.4.6.2

–र॒सि॒ स्त॒न॒यि॒त्सु॒स॒नि॒र॒सि॒ वृ॒ष्टि॒स॒नि॒र॒स्य॒–ग्ने॒र्या॒न्य॒सि॒ दे॒वा॒ना॒–
म॒ग्ने॒या॒न्य॒सि॒ वा॒यो॒र्या॒न्य॒सि॒ दे॒वा॒नां॑ वा॒यो॒या॒न्य॒स्य॒न्त॒रि॒क्ष॒स्य॒या॒न्य॒सि॒
दे॒वा॒ना॒–म॒न्त॒रि॒क्ष॒या॒न्य॒स्य॒–न्त॒रि॒क्ष॒–म॒स्य॒न्त॒रि॒क्षाय॒ त्वा॒ स॒लि॒ला॒य॒ त्वा॒
स॒र्णी॒का॒य॒ त्वा॒ स॒ती॒का॒य॒ त्वा॒ के॒ता॒य॒ त्वा॒ प्र॒चे॒त॒से॒ त्वा॒ वि॒व॒स्व॒ते॒ त्वा॒

दिव॒स्त्वा॒ ज्योति॑ष आ॒दि॒त्येभ्य॑स्त्वर्चे॒ त्वा रु॒चे त्वा द्यु॒ते त्वा () भा॒से
त्वा ज्योति॑षे त्वा य॒शोदां॑ त्वा य॒शसि॑ तेजो॒दां त्वा तेज॑सि पयो॒दां त्वा
पय॑सि वर्चो॒दां त्वा वर्च॑सि द्र॒वि॒णोदां॑ त्वा द्र॒वि॒णे सा॒दयामि॑
तेन॑र्षि॒णा तेन॑ ब्र॒ह्म॒णा तया॑ दे॒वत॑या ऽङ्गि॒रस्वद् ध्रु॒वा सी॑द ॥ 21

TS 4.4.6.2 - Padam

अ॒सि । स्त॒नयि॑त्तु॒सनि॑रिति॒ स्त॒नयि॑त्तु – स॒निः । अ॒सि ।
वृ॒ष्टि॒सनि॑रिति॒ वृ॒ष्टि – स॒निः । अ॒सि । अ॒ग्नेः । या॒नी॑ । अ॒सि ।
दे॒वाना॑म् । अ॒ग्नेया॑नीत्य॒ग्ने-या॒नी॑ । अ॒सि । वा॒योः । या॒नी॑ । अ॒सि ।
दे॒वाना॑म् । वा॒योया॑नीति॒ वा॒यो – या॒नी॑ । अ॒सि । अ॒न्तरि॑क्षस्य ।
या॒नी॑ । अ॒सि । दे॒वाना॑म् । अ॒न्तरि॑क्षया॒नीत्य॒न्तरि॑क्ष – या॒नी॑ । अ॒सि ।
अ॒न्तरि॑क्षम् । अ॒सि । अ॒न्तरि॑क्षाय । त्वा । स॒लि॒लाय॑ । त्वा ।
स॒र्णी॒काय॑ । त्वा । स॒ती॒काये॑ति स – ती॒काय॑ । त्वा । के॒ताय॑ । त्वा ।
प्र॒चे॒तस॑ इति॒ प्र – चे॒त॒से । त्वा । वि॒वस्व॑ते । त्वा । दि॒वः । त्वा ।
ज्योति॑षे । आ॒दि॒त्येभ्यः॑ । त्वा । ऋ॒चे । त्वा । रु॒चे । त्वा । द्यु॒ते ।
त्वा () । भा॒से । त्वा । ज्योति॑षे । त्वा । य॒शो॒दामि॑ति॒ य॒शः-दा॑म् ।

त्वा॑ । य॒श॒सि॑ । ते॒जो॒दामि॑ति तेजः – दाम् । त्वा॑ । तेज॒सि॑ ।
प॒यो॒दामि॑ति पयः – दाम् । त्वा॑ । पय॒सि॑ । वर्चो॑दामि॑ति वर्चः – दाम् ।
त्वा॑ । वर्च॒सि॑ । द्र॒वि॒णो॒दामि॑ति द्रविणः – दाम् । त्वा॑ । द्र॒वि॒णे॑ ।
सा॒दया॑मि । तेन॑ । ऋ॒षि॒णा॑ । तेन॑ । ब्र॒ह्म॒णा॑ । तया॑ । दे॒वत॑या ।

अ॒ङ्गि॒रस्व॑त् । ध्रु॒वा॑ । सी॒द ॥ 21 (79)

(वि॒द्यु॒त्स॒निर् – द्यु॒ते त्वै – का॒न्न॒त्रि॒श॒च्च) (A6)

TS 4.4.7.1

भू॒य॒स्कृ॑दसि वरि॒व॒स्कृ॑दसि प्रा॒च्य॒स्यूर्ध्वा॑ऽस्य – न्तरि॒क्ष॒सद॑स्य –
न्तरि॒क्षे॑ सी॒दा – फ॒सु॒षद॑सि श्ये॒न॒सद॑सि गृ॒ध्र॒सद॑सि सु॒पर्ण॑सद॑सि
ना॒क॒सद॑सि पृ॒थि॒व्या॒स्त्वा॑ द्र॒वि॒णे सा॒दया॑म्य – न्तरि॒क्ष॒स्य त्वा॑ द्र॒वि॒णे
सा॒दया॑मि दि॒व॒स्त्वा॑ द्र॒वि॒णे सा॒दया॑मि दि॒शां त्वा॑ द्र॒वि॒णे सा॒दया॑मि
द्र॒वि॒णो॒दां त्वा॑ द्र॒वि॒णे सा॒दया॑मि प्रा॒णं मे॑ पा॒ह्य॒पा॒नं मे॑ पा॒हि
व्या॒नं मे॑ – [] 22

TS 4.4.7.1 - Padam

भू॒य॒स्कृ॑दि॒ति भू॒यः – कृ॒त् । अ॒सि॑ । वरि॒व॒स्कृ॑दि॒ति वरि॒वः – कृ॒त् ।
अ॒सि॑ । प्रा॒ची॑ । अ॒सि॑ । ऊ॒र्ध्वा॑ । अ॒सि॑ ।

अ॒न्तरि॒क्षस॑दित्यन्तरि॒क्ष – सत् । अ॒सि । अ॒न्तरि॒क्षे । सी॒द ।
अ॒प्सुष॑दित्यप्सु – सत् । अ॒सि । श्ये॒नस॑दिति श्ये॒न-सत् । अ॒सि ।
गृ॒द्ध्रस॑दिति गृ॒द्ध्र-सत् । अ॒सि । सु॒पर्ण॑सदिति सु॒पर्ण – सत् ।
अ॒सि । ना॒कस॑दिति ना॒क – सत् । अ॒सि । पृ॒थि॒व्याः । त्वा ।
द्र॒वि॒णे । सा॒द॒यामि॑ । अ॒न्तरि॒क्षस्य॑ । त्वा । द्र॒वि॒णे । सा॒द॒यामि॑ ।
दि॒वः । त्वा । द्र॒वि॒णे । सा॒द॒यामि॑ । दि॒शाम् । त्वा । द्र॒वि॒णे ।
सा॒द॒यामि॑ । द्र॒वि॒णो॒दामि॑ति द्र॒वि॒णः – दाम् । त्वा । द्र॒वि॒णे ।
सा॒द॒यामि॑ । प्रा॒णमि॑ति प्र – अ॒नम् । मे । पा॒हि ।
अ॒पा॒नमि॑त्यप – अ॒नम् । मे । पा॒हि । व्या॒नमि॑ति वि – अ॒नम् ।

मे । 22 (50)

TS 4.4.7.2

पा॒ह्यायु॑र्मे पा॒हि वि॒श्वायु॑र्मे पा॒हि सर्वा॑युर्मे पा॒ह्यग्ने॑ यत् ते पर॑
ह॒न्नाम॑ तावे॒हि स॑ र॒भाव॑है पाञ्च॑ ज॒न्येष्व॑-प्ये॒द्ध्यग्ने॑ या॒वा
अ॒या॒वा ए॒वा ऊ॒माः स॒ब्दः स॒गरः सु॒मे॒कः ॥ 23

TS 4.4.7.2 - Padam

पा॒हि । आ॒युः । मे । पा॒हि । वि॒श्वा॒यु॒रिति॑ वि॒श्व-आ॒युः । मे । पा॒हि ।
स॒र्वा॒यु॒रिति॑ स॒र्व - आ॒युः । मे । पा॒हि । अ॒ग्ने॑ । यत् ।
ते । प॒रम् । ह॒त् । ना॒म । तौ । ए॒ति । इ॒हि । स॒मिति॑ । र॒भा॒व॒है ।
पा॒ञ्च॒ज॒न्ये॒ष्विति॑ पा॒ञ्च - ज॒न्ये॒षु । अ॒पीति॑ । ए॒धि । अ॒ग्ने ।
या॒वाः । अ॒या॒वाः । ए॒वाः । ऊ॒माः । स॒ब्दः । स॒गरः ।

सु॒मे॒क इति॑ सु - मे॒कः ॥ 23 (32) (व्या॒नं मे॒-द्वा॒त्रिं॒शच्च॑) (A7)

TS 4.4.8.1

अ॒ग्नि॒ना वि॒श्वा॒षाट् सूर्ये॑ण स्व॒राट् कृ॒त्वा श॒ची॒पति॑र् ऋ॒षभे॑ण त्व॒ष्टा
य॒ज्ञेन॑ म॒घवा॑न् दक्षि॒णया॑ सु॒वर्गो॑ म॒न्युना॑ वृ॒त्रहा॑ सौ॒हा॒र्द्येन॑ त॒नू॒धा
अ॒न्नेन॑ ग॒यः पृ॒थि॒व्याऽस॒नो दृ॒ग्भि-र॒न्नादो॑ व॒षट्का॒रेण॑र्द्धः सा॒म्ना त॒नू॒पा
वि॒रा॒जा ज्यो॑ति॒ष्मान् ब्र॒ह्म॒णा सो॒मपा॑ गो॒भिर्य॒ज्ञं दा॑धार क्ष॒त्रेण॑
म॒नु॒ष्या-न॑श्चे॒न च र॑थे॒न च व॒ज्र्य॑तु॒भिः प्र॒भुः सँव॑त्स॒रेण॑ परि॒भू
स्त॒प॒साऽना॑धृष्टः सूर्यः सन् त॒नू॒भिः ॥ 24

TS 4.4.8.1 - Padam

अ॒ग्निना॑ । वि॒श्वा॒षाट् । सू॒र्येण॑ । स्वर॑डिति॒ स्व – राट् । क्र॒त्वा ॥
श॒चीप॑तिः । ऋ॒षभे॑ण । त्व॒ष्टा ॥ य॒ज्ञेन॑ । म॒घवा॑निति॒ मघ॑-वा॒न् ।
दक्षि॑णया । सु॒वर्ग इति॑ सुवः – गः । म॒न्युना॑ । वृ॒त्रहे॑ति वृ॒त्र – हा ।
सौहा॑र्धेन । त॒नूधा इति॑ तनू – धाः । अ॒न्नेन॑ । ग॒यः । पृ॒थि॒व्या ।
अ॒स॒नोत् । ऋ॒ग्भिरि॑त्यृक् – भिः । अ॒न्नाद॑ इत्य॒न्न – अ॒दः ।
व॒षट्का॑रेणेति॒ वषट् – का॒रेण॑ । ऋ॒द्धः । सा॒म्ना ॥ त॒नूपा इति॑
तनू – पाः । वि॒राजे॑ति वि – रा॒जा ॥ ज्यो॑तिष्मान् । ब्र॒ह्मणा॑ ।
सो॒मपा इति॑ सोम – पाः । गो॒भिः । य॒ज्ञम् । दा॒धार । क्ष॒त्रेण॑ ।
म॒नुष्या॑न् । अ॒श्वेन॑ । च । र॒थेन॑ । च । व॒ज्री । ऋ॒तुभि॑रित्यृ॒तु – भिः ।
प्र॒भुरि॑ति प्र – भुः । सँ॒व॒थ्स॑रेणेति॒ सं – व॒थ्स॑रेण । प॒रिभू॑रिति॒
प॒रि – भूः । तप॑सा । अ॒नाधृ॑ष्ट इत्य॒ना – धृ॑ष्टः । सू॒र्यः । स॒न् ।
त॒नूभिः ॥ 24 (49) (अ॒ग्नि – नै॒का॒न्नप॑ञ्चा॒शत्) (A8)

TS 4.4.9.1

प्र॒जाप॑ति॒र्मन॑सा अ॒न्धोऽच्छे॑तो धा॒ता दी॒क्षाया॑ꣳ सवि॒ता भृ॒त्यां पू॒षा
सोम॑क्रय॒ण्यां व॑रुण उप॒नद्धो॑ अ॒सुरः॑ क्रीय॒माणो मि॒त्रः क्री॒तः
शि॒पिवि॑ष्ट आसा॒दितो॑ नर॒न्धिषः॑ प्रो॒ह्यमा॑णो अ॒धिप॑तिरा॒गतः प्र॒जाप॑तिः
प्र॒णीय॑मानो अ॒ग्निरा॑ग्नी॒द्ध्रे बृ॒हस्प॑तिरा॒ग्नीद्ध्रा॑त् प्र॒णीय॑मान इन्द्रो
हवि॑र्द्धाने अ॒दितिरा॑सा॒दितो विष्णु॑रुपाव॒ह्रिय॑माणो अ॒थर्वो॑पो॒त्तो
यमो॑अ॒भिषु॑तो अ॒पूत॑पा आ॒धूय॑मानो वा॒युः पू॒यमा॑नो मि॒त्रः क्षी॑रश्री॒र्मन्थी
सक्तु॑श्रीर्वै॒श्वदे॑व उ॒न्नीतो॑ रु॒द्र () आ॒हुतो॑ वा॒युरावृ॑त्तो नृ॒चक्षाः
प्रति॑ख्यातो भ॒क्ष आ॑गतः पि॒तृणां॑ ना॒राश॑ꣳसो अ॒सुरा॑त्तः
सिन्धु॑-रव॒भृथ॑-मव॒प्रय॑न्थ् स॒मुद्रो॑ अ॒वगतः॑ स॒लिलः॑ प्र॒प्लुतः॑
सुव॑रु॒द्रचं॑ ग॒तः ॥ 25

TS 4.4.9.1 - Padam

प्र॒जाप॑तिरि॒ति प्र॒जा - प॒तिः । मन॑सा । अ॒न्धः । अ॒च्छे॑त
इत्य॑च्छ - इ॒तः । धा॒ता । दी॒क्षाया॑म् । सवि॒ता । भृ॒त्याम् । पू॒षा ।
सोम॑क्रय॒ण्यामि॑ति सोम - क्रय॒ण्याम् । वरु॑णः । उप॒नद्ध
इत्यु॑प - न॒द्धः । अ॒सुरः । क्री॒यमा॑णः । मि॒त्रः । क्री॒तः ।

शि॒पि॒वि॒ष्ट इति॑ शि॒पि – वि॒ष्टः । आ॒सा॒दि॒त इत्या॑ – सा॒दि॒तः ।
नर॑न्धिषः । प्रो॒ह्यमा॑ण इति॑ प्र – उ॒ह्यमा॑नः । अधि॑पतिरित्यधि॑-पतिः ।
आ॒ग॒त इत्या॑ – ग॒तः । प्र॒जा॒प॒तिरिति॑ प्र॒जा – प॒तिः । प्र॒णी॒यमा॑न
इति॑ प्र-नी॒यमा॑नः । अ॒ग्निः । आ॒ग्नी॑द्ध्र इत्या॑ग्नि-इ॒द्ध्रे ।
बृ॒ह॒स्प॒तिः । आ॒ग्नी॑द्धा॒दि॒त्याग्नि॑ – इ॒द्ध्रा॒त् । प्र॒णी॒यमा॑न इति॑
प्र – नी॒यमा॑नः । इ॒न्द्रः । ह॒वि॒र्द्धानि॑ इति॑ ह॒विः – धाने॑ ।
अ॒दि॒तिः । आ॒सा॒दि॒त इत्या॑ – सा॒दि॒तः । वि॒ष्णुः ।
उपा॑व॒ह्रि॒यमा॑ण इत्यु॒प – अ॒व॒ह्रि॒यमा॑णः । अथ॑र्वा । उपो॑त्त
इत्यु॒प – उ॒त्तः । य॒मः । अ॒भि॒षु॒त इत्य॑भि – सु॒तः । अ॒पू॒तपा॑
इत्य॑पू॒त – पाः । आ॒धू॒यमा॑न इत्या॑ – धू॒यमा॑नः । वा॒युः । पू॒यमा॑नः ।
मि॒त्रः । क्षी॒र॒श्री॑रिति॑ क्षी॒र-श्रीः । म॒न्थी । स॒क्तु॒श्री॑रिति॑ स॒क्तु – श्रीः ।
वै॒श्व॒दे॒व इति॑ वै॒श्व – दे॒वः । उ॒न्नी॑त इत्यु॒त् – नी॒तः । रु॒द्रः () ।
आ॒हु॒त इत्या॑ – हु॒तः । वा॒युः । आ॒वृ॒त्त इत्या॑ – वृ॒त्तः ।
नृ॒च॒क्षा इति॑ नृ – च॒क्षाः । प्र॒ति॒ख्या॒त इति॑ प्र॒ति – ख्या॒तः । भ॒क्षः ।

आ॒ग॒त॒ इ॒त्या – ग॒तः । पि॒त॒ृ॒णाम् । ना॒रा॒श॒स्सः । अ॒सुः । आ॒त्तः ।
सि॒न्धुः । अ॒व॒भृ॒थमि॒त्यव – भृ॒थम् । अ॒व॒प्र॒य॒न्नित्य॑व – प्र॒य॒न् ।
स॒मु॒द्रः । अ॒व॒ग॒त॒ इ॒त्यव – ग॒तः । स॒लि॒लः । प्र॒प्लु॒त इति॑
प्र – प्लु॒तः । सु॒वः । उ॒द॒च॒मि॒त्युत् – ऋ॒चम् । ग॒तः ॥ 25 (71)

(रु॒द्र – ए॒क॒विं॒शति॑श्च) (A9)

TS 4.4.10.1

कृ॒त्ति॒का नक्ष॑त्र-म॒ग्नि॒र्दे॒वता॑ऽग्ने रुचः स्थ प्र॒जाप॑तेर्द्धा॒तुः
सोम॑स्यर्चे त्वा रु॒चे त्वा द्यु॒ते त्वा भा॒से त्वा ज्यो॑तिषे त्वा रोहि॒णी
नक्ष॑त्रं प्र॒जाप॑तिर्दे॒वता॑ मृ॒गशी॒र्षं नक्ष॑त्रं सोमो दे॒वता॑ ऽर्द्धा नक्ष॑त्रं
रु॒द्रो दे॒वता॑ पु॒नर्व॑सू नक्ष॑त्रमदि॒तिर्दे॒वता॑- ति॒ष्यो नक्ष॑त्रं बृ॒हस्प॑तिर्दे॒वता॑
ऽऽश्रे॑षा नक्ष॑त्रं सर्पा दे॒वता॑ म॒घा नक्ष॑त्रं पि॒तरो॑ दे॒वता॑ फल्गु॒नी
नक्ष॑त्र – [] 26

TS 4.4.10.1 - Padam

कृ॒त्ति॒काः । नक्ष॑त्रम् । अ॒ग्निः । दे॒वता॑ । अ॒ग्नेः । रुचः । स्थ ।
प्र॒जाप॑तेरिति प्र॒जा – प॒तेः । धा॒तुः । सोम॑स्य । ऋ॒चे । त्वा । रु॒चे ।
त्वा । द्यु॒ते । त्वा । भा॒से । त्वा । ज्यो॑तिषे । त्वा । रोहि॒णी ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – चतुर्थकाण्डे – चतुर्थः प्रश्नः

नक्षत्रम् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । देवता । मृगशीर्षमिति
मृग – शीर्षम् । नक्षत्रम् । सोमः । देवता । आर्द्रा । नक्षत्रम् ।
रुद्रः । देवता । पुनर्वसू इति पुनः – वसू । नक्षत्रम् । अदितिः ।
देवता । तिष्यः । नक्षत्रम् । बृहस्पतिः । देवता ।
आश्रेषा इत्या-श्रेषाः । नक्षत्रम् । सर्पाः । देवता । मघाः । नक्षत्रम् ।
पितरः । देवता । फल्गुनी इति । नक्षत्रम् । 26 (50)

TS 4.4.10.2

–मर्यमा देवता फल्गुनी नक्षत्रं भगो देवता हस्तो नक्षत्रं सविता
देवता चित्रा नक्षत्रमिन्द्रो देवता स्वाती नक्षत्रं वायुर्देवता विशाखे
नक्षत्रमिन्द्राग्नी देवता ऽनूराधा नक्षत्रं मित्रो देवता रोहिणी
नक्षत्रमिन्द्रो देवता विचृतौ नक्षत्रं पितरो देवता ऽषाढा नक्षत्रमापो
देवता ऽषाढा नक्षत्रं विश्वे देवा देवता श्रोणा नक्षत्रं विष्णुर्देवता
श्रविष्ठा नक्षत्रं वसवो – [] 27

TS 4.4.10.2 - Padam

अ॒र्य॒मा । दे॒वता॑ । फ॒ल्गु॒नी इति॑ । नक्ष॑त्रम् । भ॒गः । दे॒वता॑ । ह॒स्तः ।
नक्ष॑त्रम् । स॒विता॑ । दे॒वता॑ । चि॒त्रा । नक्ष॑त्रम् । इन्द्रः॑ । दे॒वता॑ ।
स्वा॒ती । नक्ष॑त्रम् । वा॒युः । दे॒वता॑ । वि॒शा॒खे इति॑ वि - शा॒खे ।
नक्ष॑त्रम् । इन्द्रा॒ग्नी इतीन्द्र॑ - अ॒ग्नी । दे॒वता॑ । अ॒नू॒रा॒धा
इत्य॑नु - रा॒धाः । नक्ष॑त्रम् । मि॒त्रः । दे॒वता॑ । रो॒हि॒णी । नक्ष॑त्रम् ।
इन्द्रः॑ । दे॒वता॑ । वि॒च॒ृता॒विति॑ वि - च॒ृतौ । नक्ष॑त्रम् । पि॒तरः॑ ।
दे॒वता॑ । अ॒षा॒ढाः । नक्ष॑त्रम् । आ॒पः । दे॒वता॑ । अ॒षा॒ढाः । नक्ष॑त्रम् ।
वि॒श्वे॑ । दे॒वाः । दे॒वता॑ । श्रो॒णा । नक्ष॑त्रम् । वि॒ष्णुः । दे॒वता॑ ।
श्रवि॑ष्ठाः । नक्ष॑त्रम् । व॒सवः॑ । 27 (50)

TS 4.4.10.3

दे॒वता॑ श॒तभि॑षङ् नक्ष॑त्रमिन्द्रो दे॒वता॑ प्रो॒ष्ठप॑दा नक्ष॑त्रमज॒ एक॑पाद्
दे॒वता॑ प्रो॒ष्ठप॑दा नक्ष॑त्रमहि॒र्बु॒दि॒ध्नयो॑ दे॒वता॑ रे॒वती॑ नक्ष॑त्रं पू॒षा दे॒वता॑
ऽश्व॑युजौ नक्ष॑त्रमश्विनौ दे॒वता॑ ऽप॒भर॑णीर्नक्ष॑त्रं य॒मो दे॒वता॑
पू॒र्णा प॒श्चाद् यत् ते॑ दे॒वा अ॒दधुः॑ ॥ 28

TS 4.4.10.3 - Padam

दे॒वता॑ । श॒तभि॑ष॒गिति॑ श॒त – भि॒षक् । नक्ष॑त्रम् । इन्द्रः॑ । दे॒वता॑ ।
प्रो॒ष्ठप॒दा इति॑ प्रो॒ष्ठ – प॒दाः । नक्ष॑त्रम् । अ॒जः ।
ए॒कपा॒दित्ये॒क – पा॒त् । दे॒वता॑ । प्रो॒ष्ठप॒दा इति॑ प्रो॒ष्ठ – प॒दाः ।
नक्ष॑त्रम् । अ॒हिः । बु॒द्धि॒नयः॑ । दे॒वता॑ । रे॒वती॑ । नक्ष॑त्रम् । पू॒षा ।
दे॒वता॑ । अ॒श्वयु॒जावि॒त्यश्च॑ – यु॒जौ । नक्ष॑त्रम् । अ॒श्विनौ॑ । दे॒वता॑ ।
अ॒पभ॑रणीरि॒त्यप॑ – भ॒रणीः॑ । नक्ष॑त्रम् । य॒मः । दे॒वता॑ । पू॒र्णा ।
प॒श्चात् । यत् । ते । दे॒वाः । अ॒दधुः॑ ॥ 28 (33)

(फल्गु॑नी नक्ष॑त्रं – वै॒सव॑ – स्त्रय॑स्त्रि॒ंशच्च॑) (A10)

TS 4.4.11.1

मधु॑श्च मा॒धव॑श्च वा॒सन्ति॑कावृ॒तू शु॒क्रश्च॑ शु॒चिश्च॑ ग्रै॒ष्मावृ॒तू
नभ॑श्च न॒भस्य॑श्च वा॒र्षिका॑वृ॒तू इ॒षश्चो॒र्जश्च॑ शा॒रदा॑वृ॒तू
सह॑श्च स॒हस्य॑श्च है॒मन्ति॑कावृ॒तू तप॑श्च त॒पस्य॑श्च शै॒शिरा॑वृ॒तू
अ॒ग्ने-र॑न्त॒श्श्ले॒षोऽसि॑ क॒ल्पेतां॑ द्या॒वापृ॑थि॒वी क॒ल्पन्ता॑मा॒प ओष॑धीः
क॒ल्पन्ता॑म॒ग्नयः॑ पृथ॒ङ् मम॑ ज्यैष्ण्याय॑ स॒व्रता॑ – [] 29

TS 4.4.11.1 - Padam

मधुः॑ । च॒ । मा॒ध॒वः॑ । च॒ । वा॒स॒न्ति॑कौ । ऋ॒तू इति॑ । शु॒क्रः॑ । च॒ ।
शु॒चिः॑ । च॒ । ग्रै॒ष्मौ॑ । ऋ॒तू इति॑ । न॒भः॑ । च॒ । न॒भ॒स्यः॑ । च॒ ।
वा॒र्षि॑कौ । ऋ॒तू इति॑ । इ॒षः॑ । च॒ । ऊ॒र्जः॑ । च॒ । शा॒र॒दौ । ऋ॒तू इति॑ ।
स॒हः॑ । च॒ । स॒ह॒स्यः॑ । च॒ । है॒म॒न्ति॑कौ । ऋ॒तू इति॑ । त॒पः॑ । च॒ ।
त॒प॒स्यः॑ । च॒ । शै॒शि॒रौ । ऋ॒तू इति॑ । अ॒ग्नेः॑ ।
अ॒न्त॒श्श॒लेष॑ इत्यन्तः – श॒लेषः॑ । अ॒सि॑ । क॒ल्पे॑ताम् । द्या॒वापृ॑थि॒वी
इति॑ द्या॒वा – पृ॒थि॒वी । क॒ल्प॒न्ता॒म् । आ॒पः॑ । ओ॒ष॒धीः॑ । क॒ल्प॒न्ता॒म् ।
अ॒ग्नयः॑ । पृ॒थक् । म॒म । ज्यै॒ष्ठ्या॑य ।
स॒व॒ता इति॑ स॒व॒ताः । 29 (50)

TS 4.4.11.2

ये॑ ऽग्नयः॑ स॒म॒न॒सो ऽन्त॒रा द्या॒वापृ॑थि॒वी शै॒शि॒रावृ॑तू अ॒भि क॒ल्प॑मा॒ना
इ॒न्द्रमि॑व दे॒वा अ॒भि सं वि॑शन्तु स॒य॑च्च प्र॒चे॒ताश्चा॒ग्नेः सोम॑स्य
सूर्य॑स्यो॒ग्रा च॑ भी॒मा च॑ पि॒त॒ृणां॑ य॒म॒स्येन्द्र॑स्य ध्रु॒वा च॑ पृ॒थि॒वी च॑
दे॒वस्य॑ स॒वि॒तु॒र्म॒रुतां॑ व॒रु॒णस्य॑ ध॒र्त्री च॑ ध॒रि॒त्री च॑ मि॒त्राव॑रु॒णयो॑र्
मि॒त्रस्य॑ धा॒तुः प्रा॒ची च॑ प्र॒ती॒ची च॑ व॒सूना॑ रु॒द्राणा॑ – [] 30

TS 4.4.11.2 - Padam

ये । अ॒ग्नयः॑ । स॒मन॑स इति स – म॒नसः॑ । अ॒न्तरा॑ । द्या॒वापृ॑थि॒वी
इति॑ द्या॒वा – पृ॒थि॒वी । शै॒शिरौ॑ । ऋ॒तू इति॑ । अ॒भीति॑ । क॒ल्पमा॑नाः ।
इन्द्र॑म् । इ॒व । दे॒वाः । अ॒भि । स॒मिति॑ । वि॒शन्तु॑ । स॒य॑दिति॑
सं – यत् । च । प्र॒चे॒ता इति॑ प्र – चे॒ताः । च । अ॒ग्नेः ।
सोम॑स्य । सूर्य॑स्य । उ॒ग्रा । च । भी॒मा । च । पि॒तृणा॑म् । य॒मस्य॑ ।
इन्द्र॑स्य । ध्रु॒वा । च । पृ॒थि॒वी । च । दे॒वस्य॑ । स॒वितुः॑ ।
म॒रुता॑म् । व॒रुण॑स्य । ध॒र्त्री । च । ध॒रि॒त्री । च ।
मि॒त्राव॑रुणयो॒रिति॑ मि॒त्रा – व॒रुण॑योः । मि॒त्रस्य॑ । धा॒तुः । प्रा॒ची॑ ।
च । प्र॒ती॒ची॑ । च । व॒सूना॑म् । रु॒द्राणां॑ । 30 (50)

TS 4.4.11.3

–मा॒दि॒त्यानां॑ ते तेऽधि॑प॒तय॑स्तेभ्यो नम॑स्ते नो मृ॒डय॑न्तु ते यं द्वि॒ष्मो
यश्च॑ नो द्वेष्टि॑ तं वो॒ जंभे॑ द॒धामि॑ स॒हस्र॑स्य प्र॒मा अ॑सि स॒हस्र॑स्य
प्र॒ति॒मा अ॑सि स॒हस्र॑स्य वि॒मा अ॑सि स॒हस्र॑स्योन्मा अ॑सि सा॒हस्रो॑ऽसि

स॒हस्रा॑य त्वे॒मा मे॑ अ॒ग्न इ॑ष्टका धे॒नवः॑ स॒न्त्वेका॑ च श॒तं च॑ स॒हस्रं॑
चा॒युतं॑ च – [] 31

TS 4.4.11.3 - Padam

आ॒दि॒त्याना॑म् । ते । ते । अधि॑पतय इत्यधि॑-पतयः । तेभ्यः॑ । नमः॑ ।
ते । नः । मृ॒डय॑न्तु । ते । यम् । द्वि॒ष्मः । यः । च । नः । द्वेष्टि॑ ।
तम् । वः । जंभे॑ । दधा॑मि । स॒हस्र॑स्य । प्र॒मेति॑ प्र – मा । अ॒सि ।
स॒हस्र॑स्य । प्र॒तिमेति॑ प्रति – मा । अ॒सि । स॒हस्र॑स्य ।
वि॒मेति॑ वि – मा । अ॒सि । स॒हस्र॑स्य । उ॒न्मेत्यु॑त् – मा । अ॒सि ।
सा॒हस्रः॑ । अ॒सि । स॒हस्रा॑य । त्वा । इ॒माः । मे । अ॒ग्ने । इ॑ष्टकाः ।
धे॒नवः॑ । स॒न्तु । ए॒का । च । श॒तम् । च । स॒हस्र॑म् । च ।
अ॒युत॑म् । च । 31 (50)

TS 4.4.11.4

नि॒युतं॑ च प्र॒युतं॑ चा॒र्बुदं॑ च न्य॒र्बुदं॑ च स॒मुद्र॑श्च म॒द्ध्यं चान्त॑श्च
परा॒र्द्धश्चे॒मा मे॑ अ॒ग्न इ॑ष्टका धे॒नवः॑ स॒न्तु ष॑ष्टिः स॒हस्र॑म॒युत-
मक्षी॑यमाणा ऋत॒स्थाः स्थ॑र्ता॒वृधो॑ घृ॒तश्रु॑तो मधु॒श्रुत॑ ऊ॒र्जस्व॑तीः

स्व॒धा॒वि॒नी॒स्ता॒ मे॒ अ॒ग्न॒ इ॒ष्ट॒का॒ धे॒न॒वः॑ स॒न्तु॒ वि॒रा॒जो॒ नाम॑
का॒म॒दु॒घा॒ अ॒मु॒त्रा॒मु॒ष्मिन्॑ लो॒के ॥ 32

TS 4.4.11.4 - Padam

नि॒यु॒त॒मि॒ति॒ नि॒ – यु॒तम्॑ । च॒ । प्र॒यु॒त॒मि॒ति॒ प्र॒-यु॒तम्॑ । च॒ । अ॒र्बु॒दम्॑ ।
च॒ । न्य॒र्बु॒द॒मि॒ति॒ नि॒ – अ॒र्बु॒दम्॑ । च॒ । स॒मु॒द्रः॑ । च॒ । म॒द्ध्यम्॑ । च॒ ।
अ॒न्तः॑ । च॒ । प॒रा॒र्द्ध॒ इति॑ प॒र – अ॒र्द्धः॑ । च॒ । इ॒माः॑ । मे॒ । अ॒ग्ने॒ ।
इ॒ष्ट॒काः॑ । धे॒न॒वः॑ । स॒न्तु॒ । ष॒ष्टिः॑ । स॒ह॒स्रम्॑ । अ॒यु॒तम्॑ ।
अ॒क्षी॒य॒मा॒णाः॑ । ऋ॒त॒स्था॒ इत्यृ॒त – स्थाः॑ । स्थ॒ ।
ऋ॒ता॒वृ॒ध॒ इत्यृ॒त – वृ॒धः॑ । घृ॒त॒श्रु॒त॒ इति॑ घृ॒त – श्रु॒तः॑ ।
म॒धु॒श्रु॒त॒ इति॑ म॒धु – श्रु॒तः॑ । ऊ॒र्ज॒स्व॒तीः॑ । स्व॒धा॒वि॒नी॒रि॒ति॑
स्व॒धा – वि॒नीः॑ । ताः॑ । मे॒ । अ॒ग्ने॒ । इ॒ष्ट॒काः॑ । धे॒न॒वः॑ । स॒न्तु॒ ।
वि॒रा॒ज॒ इति॑ वि॒ – रा॒जः॑ । ना॒म॑ । का॒म॒दु॒घा॒ इति॑ का॒म – दु॒घाः॑ ।
अ॒मु॒त्र॑ । अ॒मु॒ष्मिन्॑ । लो॒के ॥ 32 (45)

(स॒व॒ता – रु॒द्रा॒णा – म॒यु॒तञ्च॑ – पञ्च॑च॒त्वा॒रि॒ञ्श॒च्च) (A11)

TS 4.4.12.1

स॒मिद्-दि॒शामा॒शया॑ नः सुव॒र्विन्म॒धो-रतो॑ मा॒धवः॑ पा॒त्वस्मान् ।
अ॒ग्निर्दे॒वो दु॒ष्टरी॑तु-रदा॒भ्य इ॒दं क्ष॒त्रं र॒क्षतु॑ पा॒त्वस्मान् ॥
रथ॑न्तरं॒ साम॑भिः पा॒त्वस्मान् गाय॑त्री छ॒न्दसां॑ वि॒श्वरू॑पा ।
त्रि॒वृ॒न्नो वि॒ष्टया॑ स्तोमो अ॒ह्नां स॒मुद्रो॑ वा॒त इ॒दमो॑जः पि॒प॒र्तु ॥
उ॒ग्रा दि॒शा-म॒भिभू॑तिर्वयो॒धाः शु॒चिः शु॒क्रे अ॒हन्यो॑ज॒सीना॑ ।
इ॒न्द्राधि॑पतिः पि॒प॒र्ताद॒तो नो॑ म॒हि - [] 33

TS 4.4.12.1 - Padam

स॒मिदि॑ति॒ सम् - इत् । दि॒शाम् । आ॒शया॑ । नः । सुव॒र्विदि॑ति
सुवः - वि॒त् । म॒धोः । अ॒तः । मा॒धवः । पा॒तु । अ॒स्मान् ॥ अ॒ग्निः ।
देवः । दु॒ष्टरी॑तुः । अ॒दा॒भ्यः । इ॒दम् । क्ष॒त्रम् । र॒क्षतु॑ । पा॒तु ।
अ॒स्मान् ॥ रथ॑न्तरमि॒ति रथं॑ - त॒रम् । साम॑भिरि॒ति साम॑ - भिः ।
पा॒तु । अ॒स्मान् । गाय॑त्री । छ॒न्दसाम् । वि॒श्वरू॑पेति॒ विश्व॑ - रू॒पा ॥
त्रि॒वृदि॑ति॒ त्रि-वृ॑त् । नः । वि॒ष्टये॑ति॒ वि - स्थ॑या । स्तोमः । अ॒ह्नाम् ।
स॒मुद्रः । वा॒तः । इ॒दम् । ओजः । पि॒प॒र्तु ॥ उ॒ग्रा । दि॒शाम् ।
अ॒भिभू॑तिरि॒त्यभि॑ - भू॒तिः । वयो॑धा इति॒ वयः- धाः । शु॒चिः ।

शु॒क्रे । अ॒हनि । ओ॒ज॒सीना॑ ॥ इन्द्र॑ । अधि॒पति॑रित्यधि॒ – प॒तिः ।

पि॒पृ॒तात् । अतः॑ । नः॑ । महि॑ । 33 (50)

TS 4.4.12.2

क्ष॒त्रं वि॒श्वतो॑ धा॒रये॒दं ॥

बृ॒हत् सा॒म क्ष॒त्रभृद्-वृ॒द्धवृ॑ष्णियं त्रि॒ष्टुभा॑जः शु॒भित॑-मु॒ग्रवी॑रं ।

इन्द्र॑ स्तोमे॒न पञ्च॑द॒शेन॑ म॒द्ध्यमि॑दं वा॒तेन॑ स॒गरे॑ण रक्ष ॥

प्रा॒ची दि॒शाꣳ स॒हय॑शा य॒शस्व॑ती वि॒श्वे दे॒वाः प्रा॒वृषा॑ ऽह्नाꣳ

सु॒वर्व॑ती ।

इ॒दं क्ष॒त्रं दु॒ष्टर॑-म॒स्त्वो॒जो ऽना॑धृष्टꣳ स॒हस्रि॑यꣳ स॒हस्व॑त् ॥

वै॒रूपे॑ सा॒मन्नि॒ह तच्छ॑के॒म जग॑त्यैनं वि॒क्ष्वाऽऽ वे॑शयामः ।

वि॒श्वे दे॒वाः सप्त॑द॒शेन॑ – [] 34

TS 4.4.12.2 - Padam

क्ष॒त्रम् । वि॒श्वतः॑ । धा॒रय॑ । इ॒दम् ॥ बृ॒हत् । सा॒म । क्ष॒त्रभृ॑दिति॑

क्ष॒त्र – भृ॑त् । वृ॒द्धवृ॑ष्णियमिति॑ वृ॒द्ध-वृ॑ष्णियम् । त्रि॒ष्टुभा॑ । ओ॒जः ।

शु॒भित॑म् । उ॒ग्रवी॑रमि॒त्यु॒ग्र – वी॒रम् ॥ इन्द्र॑ । स्तोमे॑न । पञ्च॑द॒शेने॑ति
पञ्च॑ – द॒शेन॑ । मद्ध्य॑म् । इ॒दम् । वा॒तेन॑ । स॒गरे॑ण । र॒क्ष ॥ प्रा॒ची ॥
दि॒शाम् । स॒हय॑शा इति॑ स॒ह – य॒शाः । य॒शस्व॑ती । वि॒श्वे ॥ दे॒वाः ।
प्रा॒वृषा॑ ॥ अ॒हाम् । सु॒वर्व॑तीति॑ सु॒वः – व॒ती ॥ इ॒दम् । क्ष॒त्रम् ।
दु॒ष्टर॑म् । अ॒स्तु । ओ॒जः । अ॒नाधृ॑ष्टमि॒त्यना॑ – धृ॒ष्टम् । स॒हस्रि॑यम् ।
स॒हस्व॑त् ॥ वै॒रूपे॑ । सा॒मन् ॥ इ॒ह । तत् । श॒के॒म् । ज॒गत्या॑ । ए॒नम् ।
वि॒क्षु । ए॒ति । वे॒शया॑मः ॥ वि॒श्वे ॥ दे॒वाः ।

स॒प्तद॑शेनेति॑ स॒प्त – द॒शेन॑ । 34 (50)

TS 4.4.12.3

व॒र्च इ॒दं क्ष॒त्रं स॑लिल॒वात॑-मु॒ग्रं ॥

ध॒र्त्री दि॒शां क्ष॒त्रमि॒दं दा॑धारो॒पस्था॑ऽऽशा॒नां मि॒त्रव॑दस्त्वो॒जः ।

मि॒त्राव॑रुणा श॒रदा॑ऽह्नां चि॒किलू॑ अ॒स्मै रा॒ष्ट्राय॑ म॒हि श॒र्म य॑च्छ॒तं ॥

वै॒रा॒जे सा॒मन्ना॑धि मे म॒नीषा॑ऽनु॒ष्टुभा॑ संभृ॒तं वी॒र्यं॑ सहः ।

इ॒दं क्ष॒त्रं मि॒त्रव॑दा॒र्द्रदा॑नु मि॒त्राव॑रुणा र॒क्षत॑-मा॒धिप॑त्यैः ॥

स॒म्राड् दि॒शाꣳ स॒हसाम्नी॑ स॒हस्व॒त्यृ॒तुर् हे॒मन्तो॑ वि॒ष्टया॑ नः पि॒प॒र्तु ।

अ॒व॒स्यु॒वा॒ता – [] 35

TS 4.4.12.3 - Padam

व॒र्चः । इ॒दम् । क्ष॒त्रम् । स॒लि॒ल॒वा॒त॒मि॒ति॑ स॒लि॒ल – वा॒तम् । उ॒ग्रम् ॥

ध॒र्त्री । दि॒शाम् । क्ष॒त्रम् । इ॒दम् । दा॒धार । उ॒प॒स्थे॒त्यु॒प – स्था ।

आ॒शा॒ना॒म् । मि॒त्र॒व॒दि॒ति॑ मि॒त्र – व॒त् । अ॒स्तु । ओ॒जः ॥ मि॒त्रा॒व॒रु॒णे॒ति॑

मि॒त्रा – व॒रु॒णा । श॒र॒दा । अ॒ह्ना॒म् । चि॒कि॒न्तू इ॒ति॑ । अ॒स्मै । रा॒ष्ट्रा॒य ।

म॒हि । श॒र्म । य॒च्छ॒तम् ॥ वै॒रा॒जे । सा॒म॒न् ।

अ॒धी॒ति॑ । मे । म॒नी॒षा । अ॒नु॒ष्टु॒भे॒त्य॒नु – स्तु॒भा ॥

सं॒भृ॒त॒मि॒ति॑ सं – भृ॒तम् । वी॒र्य॑म् । स॒हः ॥ इ॒दम् । क्ष॒त्रम् ।

मि॒त्र॒व॒दि॒ति॑ मि॒त्र – व॒त् । आ॒र्द्र॒दा॒न्वि॒त्या॒र्द्र – दा॒नु ।

मि॒त्रा॒व॒रु॒णे॒ति॑ मि॒त्रा – व॒रु॒णा । र॒क्ष॒तम् । आ॒धि॒प॒त्यै॒रि॒त्या॒धि॒प॒त्यैः ॥

स॒म्रा॒डि॒ति॑ स॒म् – राट् । दि॒शाम् । स॒ह॒सा॒म्नी॒ति॑ स॒ह – सा॒म्नी ।

स॒ह॒स्व॒ती । ऋ॒तुः । हे॒म॒न्तः । वि॒ष्ट॒ये॒ति॑ वि – स्थ॒या । नः । पि॒प॒र्तु ॥

अ॒व॒स्यु॒वा॒ता इ॒त्य॒व॒स्यु – वा॒ताः । 35 (50)

TS 4.4.12.4

बृ॒हती॑र्नु श॒क्वरी॑रि॒मं य॒ज्ञम॑वन्तु नो घृ॒ताचीः॑ ॥
सुव॑र्वती सु॒दुघा॑ नः पय॑स्वती दि॒शां दे॒व्यव॑तु नो घृ॒ताचीः॑ ।
त्वं गो॒पाः पु॒रए॑तो॒त प॒श्चाद् बृ॒हस्प॑ते या॒म्यां यु॒ङ्ग्धि॒ वाचं॑ ॥
ऊ॒र्ध्वा दि॒शां र॒न्ति॒राशौ॑ष॒धीनां॑ सँव॒थ्सरे॑ण स॒विता॑ नो अ॒ह्नां ।
रे॒वथ् सा॒माति॑च्छन्दा उ छन्दो ऽजा॑तशत्रुः स्यो॒ना नो॑ अस्तु ॥
स्तोम॑त्रयस्त्रि॒ंशे भु॒वन॑स्य प॒त्नि वि॒वस्व॑द्वाते अ॒भि नो॑ – [] 36

TS 4.4.12.4 - Padam

बृ॒हतीः॑ । नु । श॒क्वरीः॑ । इ॒मम् । य॒ज्ञम् । अ॒वन्तु॑ । नः । घृ॒ताचीः॑ ।
सुव॑र्वतीति सु॒वः – व॒ती । सु॒दुघे॑ति सु – दु॒घा । नः । पय॑स्वती ।
दि॒शाम् । दे॒वी । अ॒वतु॑ । नः । घृ॒ताचीः॑ ॥ त्वम् । गो॒पा इति॑
गो – पाः । पु॒रए॑तेति पु॒रः – ए॒ता । उ॒त । प॒श्चात् । बृ॒हस्प॑ते ।
या॒म्याम् । यु॒ङ्ग्धि॒ । वाच॑म् ॥ ऊ॒र्ध्वा । दि॒शाम् । र॒न्तिः । आ॒शा ।
ओष॑धीनाम् । सँव॒थ्सरे॑णेति सं–व॒थ्सरे॑ण । स॒विता॑ । नः । अ॒ह्नाम् ॥
रे॒वत् । सा॒म । अ॒ति॒च्छन्दा॑ इत्यति – छन्दाः । उ । छन्दः ।
अ॒जात॑शत्रुरित्यजा॒त – श॒त्रुः । स्यो॒ना । नः । अ॒स्तु ॥

स्तोमत्रयस्त्रिंश इति स्तोम – त्रयस्त्रिंशे । भुवनस्य । पत्नि ।
विवस्वद्वात इति विवस्वत् – वाते । अभीति । नः । 36 (50)

TS 4.4.12.5

गृणाहि ।

घृतवती सवित-राधिपत्यैः पयस्वती रन्ति-राशा नो अस्तु ॥
ध्रुवा दिशां विष्णुपत्न्यघोरा अस्येशाना सहसो या मनोता ।
बृहस्पतिर् मातरिश्वोत वायुः सन्धुवाना वाता अभि नो गृणन्तु ॥
विष्टंभो दिवो धरुणः पृथिव्या अस्येशाना जगतो विष्णुपत्नी ।
विश्वव्यचा इषयन्ती सुभूतिः शिवा नो अस्त्वदितिरुपस्थे ॥
वैश्वानरो न ऊत्या पृष्टो दिव्यनु नो () ऽद्यानुमति-रन्विदनुमते त्वं
कया नश्चित्र आ भुवत् को अद्य युङ्क्ते ॥ 37

TS 4.4.12.5 - Padam

गृणाहि ॥ घृतवतीति घृत – वती । सवितः ।
आधिपत्यैरित्याधि-पत्यैः । पयस्वती । रन्तिः । आशा । नः ।
अस्तु ॥ ध्रुवा । दिशाम् । विष्णुपत्नीति विष्णु – पत्नी । अघोरा ।

अस्य । ईशाना । सहसः । या । मनोता ॥ बृहस्पतिः । मातरिश्वा ।
उत । वायुः । सन्धुवाना इति सम् – धुवानाः । वाताः । अभीति ।
नः । गृणन्तु ॥ विष्टंभ इति वि-स्तंभः । दिवः । धरुणः । पृथिव्याः ।
अस्य । ईशाना । जगतः । विष्णुपत्नीति विष्णु – पत्नी ॥
विश्वव्यचा इति विश्व – व्यचाः । इषयन्ती । सुभूतिरिति सु-भूतिः ।
शिवा । नः । अस्तु । अदितिः । उपस्थ इत्युप – स्थे ॥ वैश्वानरः ।
नः । ऊत्या । पृष्टः । दिवि । अन्विति । नः () । अद्य ।
अनुमतिरित्यनु – मतिः । अन्विति । इत् ।
अनुमत इत्यनु – मते । त्वम् । कया । नः । चित्रः । एति । भुवत् ।
कः । अद्य । युङ्क्ते ॥ 37 (64) (महि – सप्तदशेना – वस्युवाता –
अभि नो – ऽनु न – श्वतुर्दश च) (A12)

पद पाठे (वाक्य सहित) – चतुर्थकाण्डे – चतुर्थः प्रश्नः

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(रश्मिरसि – राज्यस्य – यं पुरो हरिकेशो – ऽग्निर्मूढे –
न्द्राग्निभ्यां – बृहस्पतिर् – भूयस्कृद – स्यग्निना विश्वाषाट् –
प्रजापतिर्मनसा – कृत्तिका – मधुश्च – समिदिशां – द्वादश)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(रश्मिरसि – प्रति धेनु – मसि स्तनयितुसनिर – स्यादित्यानां –
सप्तत्रिंशत्)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of Kandam 4 :-

(रश्मिरसि – को अद्य युङ्क्ते)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

चतुर्थ काण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – चतुर्थकाण्डे – चतुर्थः प्रश्नः

Summary breakup of Padam - in Kaandam 4, Prasnam 4

Particulars		Example (in Pada PaaTam)	No. of Padams as per Pada PaaTam
सामान्य पदानि	Ord	इषे । त्वा । ऊर्जे ।	1463
उपसर्ग पदानि	PRE	एति = (आ+इति) । उपेति = (उप+इति) । प्रेति = (प्र+इति) ।	45
वेष्टन पदानि	PS	उपायवः = उपायव इत्युप - आयवः । बाहुभ्याम् = बाहुभ्यामिति बाहु - भ्याम्) ।	356
प्रग्रह पदानि	PG	ते = (ते इति) । त्वे = (त्वे इति) । चक्षुषी = (चक्षुषी इति) । विष्णो = विष्णो इति ।	18
प्रग्रह वेष्टन पदानि	PGS	अधिषवणे = अधिषवणे इत्यधि - सवने । इन्द्राग्री = इन्द्राग्री इतीन्द्र - अग्री	5
Total Padams			1887

पद पाठे (वाक्य सहित) – चतुर्थकाण्डे – चतुर्थः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 4 , Prasanam 4 – (TS 4.4)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	3	143
Anuvakam 2	3	140
Anuvakam 3	3	178
Anuvakam 4	8	405
Anuvakam 5	2	98
Anuvakam 6	2	129
Anuvakam 7	2	82
Anuvakam 8	1	49
Anuvakam 9	1	71
Anuvakam 10	3	133
Anuvakam 11	4	195
Anuvakam 12	5	264
Total →	37	1887

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in